

Republika e Kosovës
Republika Kosova - Republic of Kosova

Komuna e Kaçanikut

Plani Komunal i Menaxhimit të Mbeturinave 2016-2021 Komuna e Kaçanikut

Plani Komunal
i Menaxhimit të Mbeturinave
Komuna e Kaçanikut
2016-2021

Falënderimet

Ky plan është përgatitur nga grupi punues i Komunës së Kaçanikut, në bashkëpunim të ngushtë me grupin koordinues dhe me mbështetjen e konsulentëve profesionalë dhe zyrtarëve të projektit DEMOS. Projekti DEMOS zbatohet nga organizata Helvetas Swiss Intercooperation dhe financohet nga Zyra Zvicerane për Bashkëpunim (SCO).

Grupi punues dhe koordinues për hartimin e Planit lokal të menaxhimit të mbeturinave në Komunën e Kaçanikut, kanë bërë analizën e gjendjes aktuale dhe kanë propozuar masa konkrete me qëllim të krijimit të një ambienti të pastër për qytetarët e vet.

Grupi Punues

1. **Ramadush Osmani**, Drejtor i DESHP
2. **Fatos Koxha**, Zyrtar i Shërbimeve Publike
3. **Menduh Krasniqi**, Shef i SSHP
4. **Skender Sopa**, zyrtar i Shërbimeve Publike
5. **Arlinda Koloshi**, Zyrtare Ligjore
6. **Arsim Zenuni**, Zyrtar financiar dhe
7. **Ukshin Çallaku**, Inspektor i shërbimeve publike
8. **Bujar Dullovi**, inspektor Mjedisor,
9. **Nuhi Krivenjeva**, zyrtar Mjedisor.

Grupi Koordinues

1. **z.Besim Ilazi**-kryetar i komunës
2. **z.Xhelal Gashi**-Kryesues i kuvendit
3. **z.Ramadush Osmani**-Drejtor i DESHP-së

Ekipi përkrahës nga Projekti DEMOS

1. **Tush Markaj**, RECURA/DEMOS
2. **Gazmend Ahmeti**, RECURA/DEMOS
3. **Majlinda Jupolli**, DEMOS/Helvetas Swiss Intercooperation

Shkurtesat

MMPH	Ministria e Mjedisit dhe Planifikimit Hapësinor
SRKPMM	Strategjia e Republikës së Kosovës për Menaxhimin e Mbeturinave
PRKPMM	Plani i Republikës së Kosovës për Menaxhimin e Mbeturinave
PKMM	Planet Komunale për Menaxhimin e mbeturinave
PLVM	Planet Lokale për Veprim në Mjedis
BE	Bashkimi Evropian
AMMK	Agjencia për Mbrojtjen e Mjedisit të Kosovës
KKMD	Kompania Kosovare për Menaxhimin e Deponive
MEF	Ministria e Ekonomisë dhe Financave
MAPL	Ministria e Administrimit të Pushtetit Lokal
NP	Ndërmarrjet Publike
PSP	Pjesëmarrja e Sektorit Privat
KRGM	Kompanitë Regjionale për Grumbullimin e Mbeturinave
KK	Kuvendi Komunal

Tabela e përmbajtjes

1. Hyrje	7
1.1 VIZIONI, MISIONI DHE OBJEKTIVAT	8
Vizioni	8
Misioni	8
Objektivat e përgjithshme:	8
1.2 Profili komunal	9
1.3 Struktura e popullsisë dhe numri i banorëve	10
1.4 Familja dhe karakteristikat	11
1.5 Korniza ligjore për menaxhimin e mbeturinave	11
1.6 Autoritetet kompetente për menaxhimin e mbeturinave	12
1.7 Përgjegjësitë dhe detyrimet e autoritetit komunal	12
1.8 Fushëveprimi i planit	14
1.9 Ndarja në zona	14
1.10 Skemat e propozuara për zonat e përcaktuar në PKMM	15
2. Gjendja ekzistuese dhe plani	17
2.1 Organizimi i menaxhimit të grumbullimit të mbeturinave	17
2.2 Mbeturinat komunale	17
2.3 Kategorizimi i konsumatorëve	18
2.4 Zonat aktuale të shërbimit	18
2.5 Mbeturinat dhe karakteristikat e tyre	18
2.6 Shërbimet aktuale të mbeturinave, objektet, automjetet, personeli	19
2.7 Tarifat aktuale dhe mekanizmat e arkëtimit	21
2.8 Organizmi operativ i menaxhimit të mbeturinave	21
2.9 Mbeturinat institucionale	22
2.10 Shërbimi ndaj bizneseve	23
2.11 Mbeturinat ndërtimore dhe inertet	23
2.12 Mbeturinat tjera	23
2.13 Deponitë ilegale të mbeturinave	25
3. Planifikimi operacional i menaxhimit të mbeturinave (2016-2021)	27
4. Plan i financiar	31
4.1 Supozimet kryesore në planin financiar	32
4.2 Plan i mbulimit për periudhën planifikuese 2015-2021 për zonat e pambuluara me shërbime të MM	33
4.3 Zbatimi i planit të mbulimit për periudhën planifikuese 2016-2021, efektet financiare të ambientit	34

4.4	<i>Investimet e reja të nevojshme kapitale</i>	35
4.5	<i>Tarifa</i>	37
4.6	<i>Kostimi i sektorit të MM të KP “Pastërtia”</i>	38
4.7	<i>Klientët në sektorin e MM për periudhën 2016-2021</i>	40
4.8	<i>Zbatimi i planit - faktorët kryesor të veprimit për periudhën 2016-2021</i>	41
5.	Plani i veprimit i pkmm	44
5.1	<i>Plani i veprimit, burimet e financimit dhe koha e zbatimit</i>	45
6.	Ndërgjegjësimi dhe edukimi qytetar	47
7.	Monitorimi	48
ANEKSI I		50
ANEKSI II		53
ANEKSI III		55
ANEKSI IV		59

1. HYRJE

Plani Komunal i Menaxhimit të Mbeturinave (PKMM) është një dokument udhëzues dhe planifikues, i cili mundëson zbatimin e politikës kombëtare të mbeturinave në nivel komunal. Ky plan mundëson orientimin strategjik të komunës së Kaçanikut drejt një menaxhimi të integruar e të qëndrueshëm të mbeturinave, i cili është një sfidë për të gjithë akterët e komunës për ta gjetur mënyrën më të mirë për të kontribuar në krijimin e një mjedisi të pastër, me standard dhe që reflekton qytetari.

Qëllimi i këtij plani është të parashtrojë një qasje të qartë të politikave të menaxhimit të mbeturinave në nivel lokal dhe të kontribuojë në mirëqeverisjen e komunës së Kaçanikut në fushën e menaxhimit të mbeturinave komunale duke ngritur kapacitetet, dhe duke përmirësuar kuadrin rregullator të menaxhimit të mbeturinave komunale.

Mbledhja e të dhënave është bazë e domosdoshme për hartimin e Planit për menaxhimin e mbeturinave në komunën e Kaçanikut. Gjatë hartimit të këtij profili si dhe vlerësimit të gjendjes ekzistuese, janë shfrytëzuar burime të ndryshme për grumbullimin, sistemimin dhe analizimin e të dhënave të nevojshme.

Grumbullimi i të dhënave është bërë përmes strukturave komunale, përkatësisht përmes grupit punues (GP) dhe grupit koordinues (GK), sipas një vendimi të marrë nga strukturat udhëheqëse të komunës së Kaçanikut, në bashkëpunim të ngushtë me përfaqësuesit e “Helvetas”-it dhe Kompaninë Regjionale për Mbeturina “Pastërtia”, njësia në Kaçanik.

PKMM tregon dhe promovon zgjidhjet e mundshme teknike efektive për menaxhimin e integruar të mbeturinave, që përfshin instalimin e sistemeve të reja të grumbullimit të mbeturinave me qëllim reduktimin e mbeturinave dhe nxitjen e riciklimit në zonat e caktuara të komunës. Ai vendos drejtëtimet e politikave lokale për menaxhimin e qëndrueshëm të mbeturinave për vitet e ardhshme, në varësi të angazhimit financiar të Qeverisë për menaxhimin e mbeturinave në komunë.

Qëllimet e PKMM përmbledhen si në vijim:

- Të mbrojë mjedisin dhe të sigurojë kushte për jetesë të shëndetshme;
- Të nxisë rritjen e cilësisë së jetesë;
- Të mbështesë zhvillimin ekonomik të qëndrueshëm; dhe
- Të gjenerojë punësim dhe të ardhura.

Plani i jep mundësi komunës ta zgjerojë territorin e bashkëpunimit për çështje të veçanta të menaxhimit të mbeturinave edhe me komunat tjera. Janë përzgjedhur projektet afatshkurta (1-2 vite) 2016-2018 dhe ato të mesme (3-4 vite). Sa i përket çështjeve të mbeturinave, Plani i veprimit në mjedis parasheh një sërë projektsh prioritarë, siç vijon:

- Përmirësimi i menaxhimit të mbeturinave të ngurta;
- Përmirësimi i menaxhimit të deponive të mbeturinave komunale;
- Mbështetja për riciklimin e mbeturinave me subvencione;

- Rritja e faturimit për grumbullimin e mbeturinave;
- Rehabilitimi i zonave të ndotura nga mbeturinat;
- Strategjitë për përdorimin e materialeve ndërtimore dhe riciklimin e materialeve ndërtimore;
- Ofrimi i shërbimit të grumbullimit të mbeturinave dhe zgjerimi në tërë territorin e komunës nga 60-100% deri në vitin 2021; dhe
- Krijimi i sistemeve funksionale për mbledhjen dhe riciklimin e mbeturinave sipas llojeve (qelq, letër, plastikë, mbeturinat nga automjetet, pajisjet elektrike dhe elektronike, gomat, metalet, kopshtet etj.), në mënyrë që të zvogëlohet sasia e mbeturinave komunale të hedhura në deponi dhe të arrihen objektivat e Strategjisë së Menaxhimit të Mbeturinave.

1.1. VIZIONI, MISIONI DHE OBJEKTIVAT

Vizioni

Një ambient i pastër, me gjelbërim dhe shërbim bashkëkohor të grumbullimit të mbeturinave.

Misioni

Ofrimi i shërbimit të grumbullimit të mbeturinave, që përmbush nevojat dhe kërkesat e banorëve me cilësi dhe kosto.

Objektivat e përgjithshme:

Objektivi 1: Forcimi i sistemit për menaxhimin e mbeturinave

- **M1:** Rritja dhe zgjerimi i shërbimit të grumbullimit të mbeturinave në zonat e pambuluara.
- **M2:** Deri më 2021, të behët mbulimi i plotë me shërbim të menaxhimit të mbeturinave i gjithë territorit të Kaçanikut.
- **M3:** Deri më 2018, të shpërndahen 3.000 copë shporta 120 l.
- **M4:** Deri më 2018, të shpërndahen 300 copë kontejner 1,1 m³.
- **M5:** Deri në vitin 2017, të themelohet dhe fuqizohet Sektori për Menaxhimin e Mbeturinave (SMM).

Objektivi 2: Investimi në zonat me probleme kritike dhe në infrastrukturë - Fuqizimi i sistemit të menaxhimit të mbeturinave

- **M1:** Deri në vitin 2021, të themelohet Ndërmarrja Publike Komunale për Menaxhimin e Mbeturinave (NPKMM).
- **M2:** Deri më 2021, komuna të pajiset me dy kamionë.

1.3. Struktura e popullsisë dhe numri i banorëve

Struktura e popullsisë sipas moshës dhe gjinisë ka rëndësi për zhvillimin demografik dhe ekonomik të një vendi, si për të tashmen ashtu edhe për të ardhmen. Nga struktura e popullsisë përcaktohen edhe drejtimi dhe ndikimi në zhvillimin demografik dhe socio-ekonomik të komunës.

Tabela 1: Numri i popullsisë sipas gjinisë dhe moshës²

Numri i popullsisë	Meshkuj	Femra
33.409	16.970	16.439
Në %	50,8%	49,2%

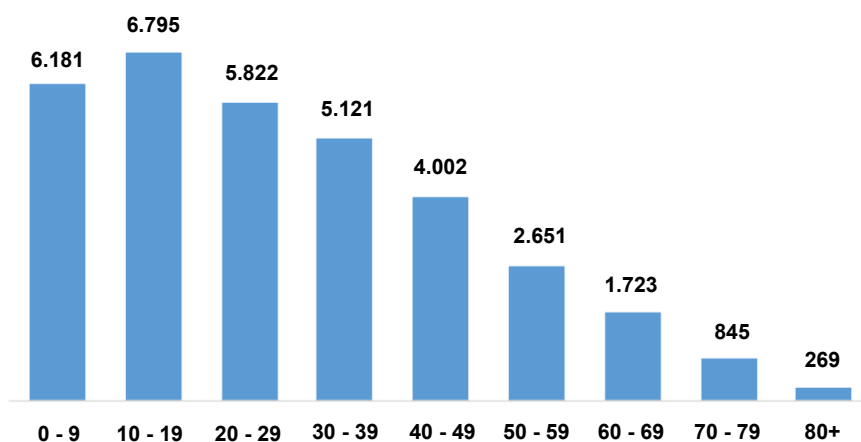

Fig. 2 - Popullsia sipas grupmoshave

Komuna e Kaçanikut ka popullsi kryesisht të re. Mosha mesatare e popullsisë është 28,3 vjeç, në përgjithësi grupmoshat e reja të popullsisë (0 deri 19 vjeç) dominojnë dukshëm në popullatën e përgjithshme të komunës. Rreth 40% e popullsisë së përgjithshme në komunë janë me moshë të re 0 deri 19 vjeç, 54,4% janë të moshës 20 deri 64 vjeç, ndërsa grupmoshat mbi 65 vjeç kanë pjesëmarrje të vogël me 5,6% të popullsisë së përgjithshme të Kaçanikut.

² Numri i popullsisë së përgjithshme sipas gjinisë dhe moshës në komunën e Kaçanikut, ASK 2011

1.4. Familja dhe karakteristikat

Sipas të dhënave nga regjistrimi del se madhësia mesatare e familjës në komunën e Kaçanikut është 6,9 anëtarë. Në përgjithësi, në komunën e Kaçanikut dominojnë familjet me nga 5 dhe 6 anëtar si dhe ato me nga 4 dhe 7 anëtar. Gjithashtu kemi edhe numër të konsiderueshëm të familjeve që kanë 8 e më shumë anëtarë, ndërsa familjet me 1, 2 dhe 3 anëtarë janë me numër më të vogël, rreth 7,6% e të gjitha familjeve në komunë.

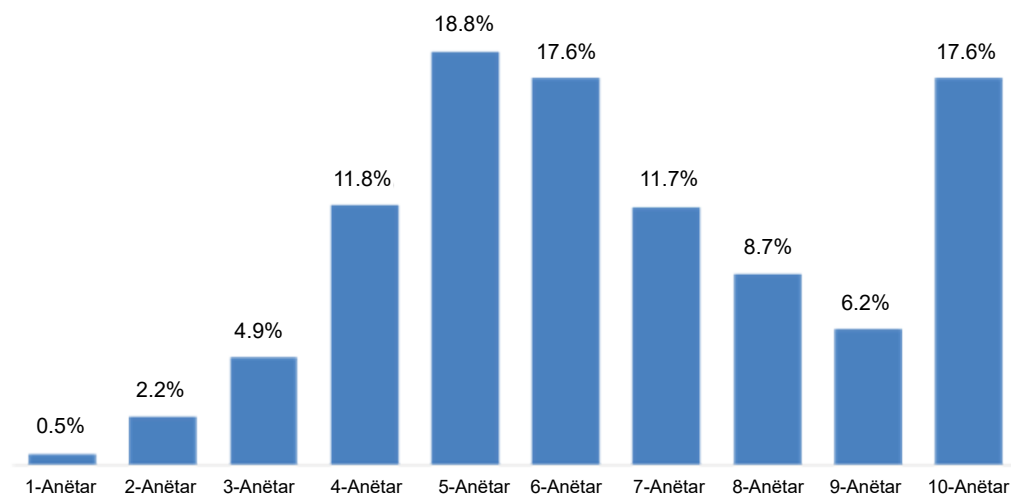

Fig. 3 – Numri i anëtarëve të familjeve (në %)

Nga figura e mësipërme shihet se grupi dominant i familjeve në komunën e Kaçanikut është ai me 5 anëtarë, respektivisht me 6 anëtarë.

1.5. Korniza ligjore për menaxhimin e mbeturinave

Legjislacioni për menaxhimin e mbeturinave – Ligji nr. 04/L-060 për mbeturina ka për qëllim:

- Mbrojtjen e mjedisit dhe shëndetit të njeriut nga ndotja dhe rreziku nga mbeturinat, duke krijuar kushte për parandalimin dhe zvogëlimin e prodhimit të mbeturinave dhe rrezikshmërisë prej tyre;
- Zhvillimin dhe përdorimin e produkteve të cilat për nga natyra e prodhimit dhe deponimit përfundimtar të tyre janë të dizajnuara për zvogëlimin e dëmit dhe rrezikut nga ndotja me mbeturina;
- Përdorimin e teknikave më të mira të mundshme për magazinimin e mbeturinave të cilat përbajnë substanca të rrezikshme me mundësi përpunimi ose deponimin përfundimtar të tyre;
- Përpunimin e mbeturinave me anë të ripërdorimit, riciklimit apo të ndonjë procesi tjetër, për përfitimin e lëndëve sekondare;
- Përdorimin, shfrytëzimin e mbeturinave si burim i energjisë dhe sanimin e vendeve të ndotura nga mbeturinat;

- Ligji për mbeturina rregullon llojet dhe klasifikimin e mbeturinave, planifikimin dhe menaxhimin e mbeturinave; kushtet për grumbullimin e mbeturinave, transportin, trajtimin, magazinimin dhe asgjësimin, të drejtat, detyrat dhe përgjegjësitë e personave juridik dhe fizik të përfshirë në menaxhimin e mbeturinave, si dhe kushtet dhe procedurat e lejeve për menaxhimin e mbeturinave. Ky gjithashtu përcakton parimet për menaxhimin e rrjedhave të veçanta të mbeturinave, vendos dispozitat themelore për djegien e mbeturinave, etj. Përgatitjet e “Planeve lokale për menaxhimin e mbeturinave” janë të obligueshme sipas ligjit.

1.6. Autoritetet kompetente për menaxhimin e mbeturinave

Autoritete institucionale kompetente për menaxhimin e mbeturinave janë:

- Ministria;
- Komunat.

Ligji përcakton detyrime dhe përgjegjësi edhe për:

- Zotëruesin e mbeturinave;
- Prodhuesin dhe importuesin e produkteve;
- Prodhuesin e mbeturinave;
- Transportuesit e mbeturinave;
- Operatorin për trajtimin e mbeturinave; dhe
- Operatorin e deponisë së mbeturinave.

1.7. Përgjegjësitë dhe detyrimet e autoritetit komunal

Përgjegjësitë dhe detyrimet e komunës për zbatimin e dispozitave të këtij ligji janë:

- Krijimi i sistemit për menaxhimin e mbeturinave bazuar sipas parimit të hierarkisë;
- Sipas nenit 10 nga Ligji për mbeturinat, hartimi dhe zbatimi i planeve komunale është detyrim i komunës;
- Hartimi i Raportit vjetor për menaxhimin e mbeturinave dhe të dorëzohet në Ministri, deri më 31 janar të vitit vijues;
- Rregullimi i përgjegjësisë dhe detyrimeve për kryerjen e shërbimeve për menaxhimin e mbeturinave, zbatimi i tyre dhe menaxhimi i mbeturinave në territorin e tyre;
- Mirëmbajtja dhe përkujdesja për sistemin e informimit të publikut dhe raportimit për kryerjen e punëve të përcaktuara me këtë ligj;
- Përzgjedhja e personave të licencuar për mbledhjen, grumbullimin, magazinimin dhe transportin e mbeturinave inerte, komunale, komerciale, të vëllimshme, dhe mbeturinave nga ndërtimet dhe demolimet;
- Caktimi i tarifave dhe mënyrës së inkasimit të mjeteve financiare për shërbimet komunale;
- Evidentimi i vendeve të ndotura në territorin e tyre, hartimi i projekteve për sanimin e tyre me shënimet për lokacionin, karakteristikat hapësinore gjeometrike, llojin e ndotjes, sasinë e mbe-

turinave, afatet për përmirësimin e gjendjes dhe shënime të tjera me rëndësi për realizimin e projekteve;

- Dy apo më shumë komuna, kur është në interesin e tyre, mund të bëjnë marrëveshje për menaxhimin e mbeturinave;
- Përmes inspektorit komunal për mjedis, komuna ushtron mbikëqyrjen dhe kontrollin gjatë menaxhimit të mbeturinave në territorin e vet;
- Me kërkesë të Ministrisë, komuna jep informacionet dhe rekomandimet e kërkuara lidhur me menaxhimin e mbeturinave;
- Komuna është e detyruar të sigurojë largimin dhe përkujdesjen ndaj mbeturinave të cilat janë hedhur në hapësira publike ose jashtë deponive të mbeturinave në territorin e saj;
- Nëse personi përgjegjës për menaxhimin e mbeturinave në pajtim me përgjegjësitë ligjore nuk përkujdeset për mbeturinat e hedhura nga personi i panjohur, përgjegjësinë për ato mbeturina e bartë komuna;
- Komuna nxjerrë akte nënligjore me të cilat rregullon funksionimin e organit kompetent komunal dhe standardet e shërbimit për menaxhimin e mbeturinave. Strategjia e Republikës së Kosovës për Menaxhimin e Mbeturinave 2013-2022 dhe Plani i Republikës së Kosovës për Menaxhimin Mbeturinave 2013–2017 janë miratuar nga Qeveria e vendit.
- Plani i **Republikës së Kosovës** për Menaxhimin Mbeturinave. Në kuadër të këtij plani përcaktohen projektet në fushën e menaxhimit të mbeturinave për periudhën pesëvjeçare (2013-2017). Ky plan është në harmoni me Strategjinë e Republikës së Kosovës për Menaxhimin e Mbeturinave dhe krijon mundësitë ekonomike duke u fokusuar në:
 - Zvogëlimin e krijimit të sasisë së mbeturinave në burim si dhe zvogëlimin e sasisë së mbeturinave që duhet të deponohen;
 - Ngritjen e infrastrukturës për ndërtimin e sistemit të integruar në menaxhimin e mbeturinave (Zvogëlim – Ripërdorim – Riciklim - Djegie – Deponim), pra, për të krijuar kushtet për funksionim më efektiv të sistemit;
 - Zvogëlimin e rrezikut nga mbeturinat;
 - Kontributin për ngritjen e punësimit në vend;
 - Ngritjen e kapaciteteve për menaxhimin e mbeturinave;
 - Përmirësimin e shërbimit për mbledhjen e mbeturinave komunale (përmirësimin e sistemit aktual, zgjerimin e zonave të grumbullimit, ekzaminimin dhe harmonizimin e kapaciteteve për deponimin e mbeturinave);
 - Edukimin e publikut, ngritjen e vetëdijes dhe ndërgjegjësimit;
 - Hartimin e legjislacionit dhe udhëzuesve për menaxhimin e mbeturinave;
 - Përcaktimin e saktë dhe inventarizimin e mbeturinave të rrezikshme;
 - Menaxhimin e mbeturinave të rrezikshme të trashëguara;
 - Ngritjen e përgjegjësisë së prodhuesit të produkteve dhe mbeturinat nga produktet.

Plani komunal për menaxhimin e mbeturinave duhet të jetë në harmoni me Planin e Republikës së Kosovës për Menaxhimin e Mbeturinave.

1.8. Fushëveprimi i planit

Fushëveprimi i këtij plani do të jetë brenda një periudhe pesëvjeçare (2016-2021). Projektet në këtë plan janë të natyrës afatshkurtër (1-2 vjet) dhe afatmesme (3-5 vjet). Sa i përket çështjeve të mbeturinave, Plani i veprimit në mjedis parasheh një sërë projektsh me prioritet, siç vijojnë:

- Përmirësimi i menaxhimit të mbeturinave të ngurta;
- Përmirësimi i menaxhimit të deponive të mbeturinave komunale;
- Mbështetja për riciklimin e mbeturinave;
- Rritja e faturimit për grumbullimin e mbeturinave;
- Rehabilitimi i zonave të ndotura nga mbeturinat;
- Strategjitë për përdorimin e materialeve ndërtimore dhe riciklimin e materialeve ndërtimore; dhe
- Ofrimi i shërbimit të grumbullimit të mbeturinave dhe zgjërimi në tërë territorin e komunës sonë.

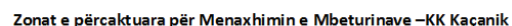
1.9. Ndarja në zona

Ofrimi i shërbimit të grumbullimit të mbeturinave do të bëhet duke bërë ndarjen në zona të shërbimit. Janë të përcaktuara tri (3) zona të ofrimit të shërbimeve për menaxhimin e mbeturinave, të shpërndara sipas kriterëve të përcaktuara të cilat ofrojnë shpërndarje proporcionale të të gjithë faktorëve relevant në përcaktimin e tyre, të cilët janë:

- Madhësia e territorit;
- Numri i ekonomive familjare;
- Konfigurimi i terrenit;
- Sasitë e gjeneruara të mbeturinave të përlogaritura;
- Mundësia e zbatimit të mbledhjes së mbeturinave; dhe
- Rrymat (drejtimet) ekonomike të arsyeshme.

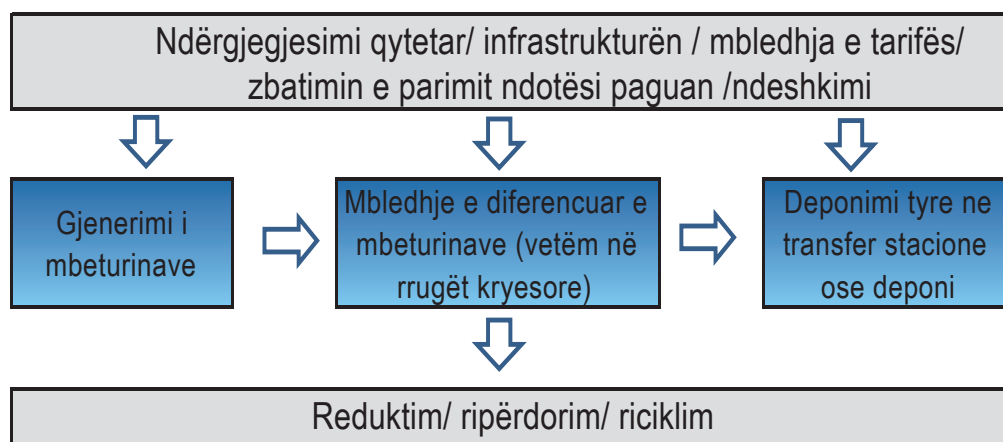
Tabela 2: Ndarja në zona sipas kriterëve të përcaktuara

Zona	Nr. i lokaliteteve	Mesatarja në km ²	Sip. në km ²	Nr. i ekonomive familjare	Nr. i popullsisë	Gjendja e mbeturinave në vit
Zona 1	11	9,23	87	3.669	15.049	5.153
Zona 2	9	12,02	74	2.009	8.993	2.280
Zona 3	10	11,23	50	2.166	9.367	2.067
Totali	30		211	7.844	33.409	9.501

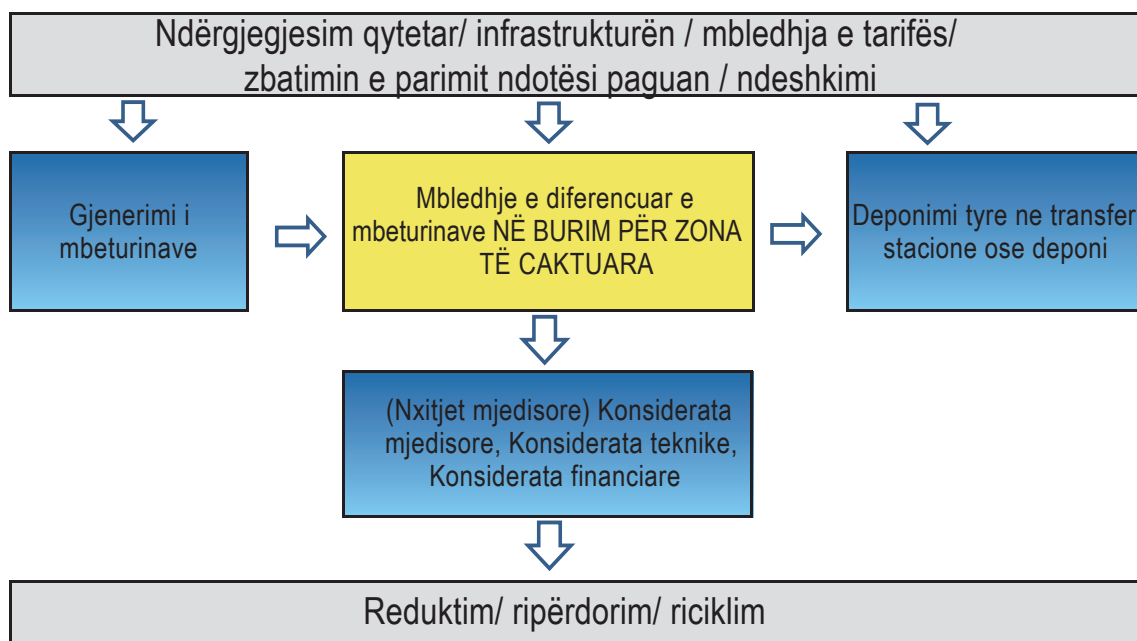

Zona 1	Zona 2	Zona 3	Total
Nr.Lokaltetet 11 36.7%	Nr.Lokaltetet 9 30.0%	Nr.Lokaltetet 10 33.3%	Nr.Lokaltetet 30 100.0%
Popullata 15,049 45.0%	Popullata 8,993 26.9%	Popullata 9,367 28.0%	Popullata 33,409 100.0%
Sipërfaqja Km² 87 41.2%	Sipërfaqja Km² 74 35.2%	Sipërfaqja Km² 50 23.6%	Sipërfaqja Km² 211 100.0%
Ekon.Familjare 3,669 46.8%	Ekon.Familjare 2,009 25.6%	Ekon.Familjare 2,166 27.6%	Ekon.Familjare 7,844 100.0%
Ofrohen sher.MM- Ekon.Familjare 1,738 72.4%	Ofrohen sher.MM- Ekon.Familjare 468 19.5%	Ofrohen sher.MM- Ekon.Familjare 193 8.0%	Ofrohen sher.MM- Ekon.Familjare 2,399 100.0%
Mbulimit me Sher.MM 47.4%	Mbulimit me Sher.MM 23.3%	Mbulimit me Sher.MM 8.9%	Mbulimit me Sher.MM 30.6%

SKEMA II: MBLEDHJE E DIFERENCUAR E MBETURINAVE (VETËM NË RRUGËT KRYESORE) DHE DEPONIMI

SKEMA III: MBLEDHJE E DIFERENCUAR E MBETURINAVE NË BURIM PËR ZONA TË CAKTUARA DHE MARRJA NË KONSIDERATA - NXITJET MJEDISORE

2. GJENDJA EKZISTUESE DHE PLANI

2.1. Organizimi i menaxhimit të grumbullimit të mbeturinave

Në komunën e Kaçanikut, organizmi i shërbimit të grumbullimit të mbeturinave bëhet në kuadër të kompanisë regjionale të mbeturinave KRM “Pastërtia” me seli në Ferizaj. Mbulimi i zonës, e shprehur në përqindje 30,6% prej amvisërive, ka mundur pjesëmarrjen e operatoreve të tjerë në sektorin e menaxhimit të mbeturinave në disa lokalitete. Operatori dytë i përfshirë në sektorin e MM është prezent në katër lokalitete paraurbane: **Kaçanik i Vjetër, Begracë, Bajnicë dhe Doganaj.**

Në lokalitetet e mbuluara nga operatori i dytë, kompania “Pastrimi” është prezente vetëm në lokalitetin **Doganaj**, duke ofruar shërbime për 36 amvisëri, e shprehur në përqindje nga numri i tërësishëm i amvisërive në këtë lokalitet 15,7%, ndërsa 84,3% mbulohen nga operatori i dytë. Mbulimi në këto katër lokalitete nga kompania “Pastrimi” është 2,8% prej numrit të përgjithshëm të amvisërive të cilat numërojnë 1.288.

Tabela 3: Mbulimi i amvisërive nga operatori i dytë privat, i bazuar në lokalitete

Vendbanimi	Amvisëri	Popullsia	Me shërbim	Pa shërbim	Mbulimi në %	Mosmbulimi në %
Doganaj	229	957	36	193	15,7%	84,3%
Begracë	499	1.936	-	499	0,0%	100%
Kaçanik i Vjetër	438	1.840	-	438	0,0%	100%
Bajnicë	122	475	-	122	0,0%	100%
Totali	1.288	5.208	36	1.252	2,8%	97,2%

2.2. Mbeturinat komunale

Në komunë, shërbimi i grumbullimit të mbeturinave ofrohet në zonën urbane dhe në 15 vendbanime rurale. Mirëpo, ky shërbim në këto zona nuk i përfshinë plotësisht amvisëritë. Si pasojë e mospërfshirjes së të gjitha amvisërive në shërbim, në disa vendbanime janë krijuar deponi ilegale të mbeturinave. Disa prej amvisërive shërbimi iu ofrohet me thasë plastik, të cilat qytetarët i sigurojnë në mënyrë vetanake. Mirëpo, ky shërbim nuk është treguar aq efikas, pasi që zakonisht grumbullimi i mbeturinave nëpër vendbanime bëhet një herë një javë. Kompania e cila ofron shërbimin ka mungesë të pajisjeve teknike dhe në rast të defekteve në mjetet transportuese, mbeturinat e amvisërisë të cilat grumbullohen derë më derë me qese, shpërndahen nëpër rrugë dhe hapësira tjera publike përreth.

2.3. Kategorizimi i konsumatorëve

Sipas të dhënave nga KRM “Pastërtia”, njësia operative në Kaçanik, janë dy grupe të klientëve: amvisëritë, dhe bizneset e institucionet. Nga totali i 7.840 amvisërive, rreth 31% e tyre kanë shërbimin për grumbullimin e mbeturinave.

Tabela 4: Struktura e konsumatorëve

Kategoria	Nr. i klientëve
Amvisëri	2.159
Biznese	240
Totali	2.399

2.4. Zonat aktuale të shërbimit

Zona aktuale e shërbimit të grumbullimit të mbeturinave përfshinë zonën urbane të Kaçanikut dhe 15 vendbanime rurale. Ky shërbim nëpër këto zona ofrohet pjesërisht duke përfshirë tri mënyra të grumbullimit të mbeturinave:

- Shërbimi derë më derë (me thasë);
- Shërbimi me kontejnerë individual; dhe
- Shërbimi me kontejnerë kolektiv.

2.5. Mbeturinat dhe karakteristikat e tyre

Për ta vlerësuar strukturën e mbeturinave, janë përlogaritur llojet e mbeturinave në bazë të matjeve në nivel të vendit për gjenerimin e mbeturinave për kokë banori. Janë tri grupe të vlerësimit të strukturës së mbeturinave:

- **Sasitë e përlogaritura të mbeturinave** shprehin matjet në bazë të gjenerimit të mbeturinave, e bazuar në numrin e popullsisë si dhe karakteristikat e popullsisë.
- **Mbeturinat e menaxhuara** paraqesin sasinë e mbeturinave të cilat në një pjesë të madhe grumbullohen dhe deponohen në depot qendrore të mbeturinave.
- **Mbeturinat e pamanaxhuara** paraqesin sasinë e mbeturinave të cilat në një pjesë të madhe nuk menaxhohen dhe deponohen në depot e egra ose forma të tjera.

Sasitë e përlogaritura janë të bazuara në modelet e përlogaritjes të cilat nuk kanë shmangie të madhe nga informacionet reale të cilat shërbejnë për vlerësimin e strukturës së përlogaritur të mbeturinave.

- Sasia e mbeturinave të deponuara (të trajtuara nga kompania) për një vit është: 2015,91 t.
- Sasia e mbeturinave të deponuara për kokë banori është: 60,34 kg/vit.
- Sasia e përlogaritur e mbeturinave të gjeneruara, e bazuar në indekset në nivel të vendit në nivel vjetor është 9.335 tonë. Pjesa e trajtuar e mbeturinave e shprehur në përqindje është 34,4% ose 3.208 tonë në vit nga modeli i përlogaritur i mbeturinave të gjeneruara.

Tabela 5: Lloji mbeturinave në territorin e komunës, e bazuar në indekset në nivel të vendit

Lloji	Të menaxhuara	Të pamenaxhuara	Të përlogaritura
Mbeturinat e kuzhinës	1.347	2.573	3.921
Letra	436	833	1.270
Të tjera	369	705	1.074
Plastika	340	649	990
Hiri i nxehjes	266	509	775
Gjami/shishet	157	300	457
Bari dhe druri (mbetjet e gjelbra)	93	178	271
Hiri/dheu	93	178	271
Metali	42	80	121
Tekstili	38	74	112
Qeramika dhe guri	16	31	47
Goma dhe lëkura	10	18	28
Totali	3.208	6.127	9.335
Në %	34,37%	65,63%	100%

2.6. Shërbimet aktuale të mbeturinave, objektet, automjetet, personeli

Informata të përgjithshme të aktivitetit të operatorit aktual.

- Shërbimi aktual i mbeturinave bëhet nga KRM “Pastërtia” me njësinë e saj operative në Kaçanik.
- Selia e kësaj kompanie gjendet në vendin e quajtur Seperacioni, afër fshatit Kovaçec, ku gjendet objekti me zyrë, por që ka mungesë të inventarit dhe pajisjeve teknologjike.
- Posedon edhe një zyrë në objektin e institucioneve komunale pa kurrfarë pajisjesh teknologjike dhe pa inventarë.
- Mjetet teknike që posedon: 2 kamionë të vjetër dhe 1 traktor.
- Numri i punëtorëve të angazhuar për grumbullimin e mbeturinave është 9.

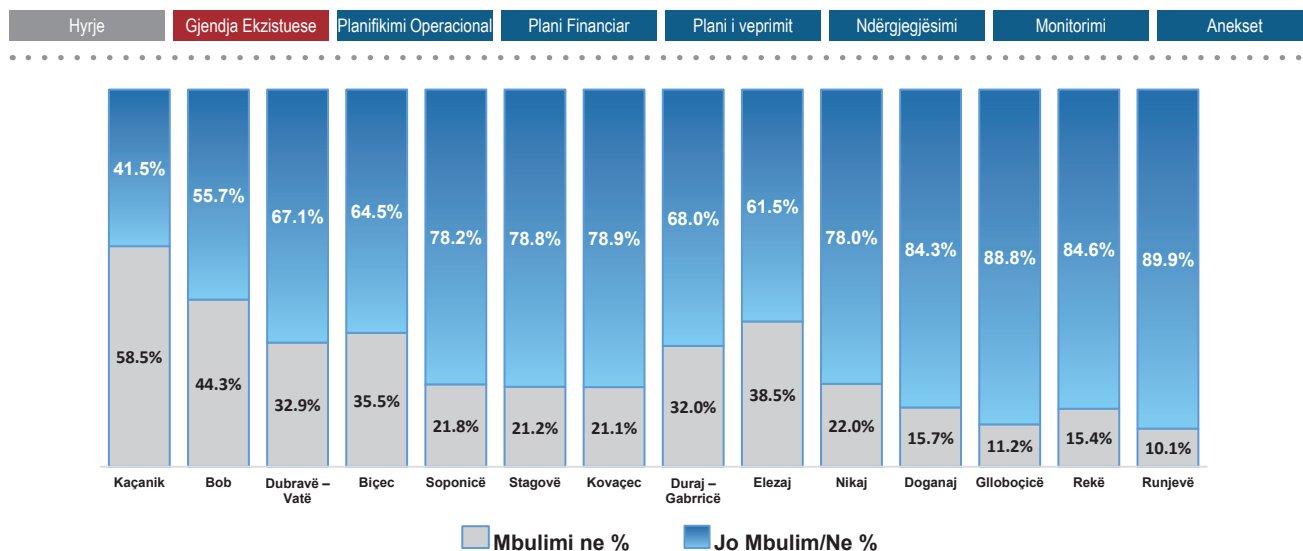

Fig. 5 - Paraqitja grafike e normës së mbulimit, e bazuar në lokalitete ku ofrohen shërbimet e MM-për amvisëritë.

Tabela 6: Lokalitetet e mbuluara me shërbimin e MM, e bazuar në amvisëritë

Vendbanimi	Amvisëri	Popullsia	Me shërbim	Pa shërbim	Mbulimi në %	Mosmbulimi në %
Kaçanik	2.690	10.393	1.573	1.117	58,5%	41,5%
Bob	334	1.606	148	186	44,3%	55,7%
Dubravë – Vatë	407	2.239	134	273	32,9%	67,1%
Biçec	324	1.496	115	209	35,5%	64,5%
Soponicë	293	1.062	64	229	21,8%	78,2%
Stagovë	283	1.160	60	223	21,2%	78,8%
Kovaçec	284	1.010	60	224	21,1%	78,9%
Duraj – Gabrricë	172	944	55	117	32,0%	68%
Elezaj	109	495	42	67	38,5%	61,5%
Nikaj	182	778	40	142	22,0%	78%
Doganaj	229	957	36	193	15,7%	84,3%
Gllloboçicë	258	1.287	29	229	11,2%	88,8%
Rekë	169	652	26	143	15,4%	84,6%
Runjevë	168	698	17	151	10,1%	89,9%
Begracë	499	1.936	-	499	0%	100%
Kaçanik i Vjetër	438	1.840	-	438	0%	100%
Koxhaj	178	980	-	178	0%	100%
Ivajë	117	596	-	117	0%	100%
Gajre	108	574	-	108	0%	100%
Bajnicë	122	475	-	122	0%	100%
Gjurgjedell	47	436	-	47	0%	100%
Kotlinë	124	416	-	124	0%	100%
Gërlicë e Epërme	86	387	-	86	0%	100%
Strazhë	54	258	-	54	0%	100%
Sllatinë	38	211	-	38	0%	100%
Semajë	50	193	-	50	0%	100%
Llanishtë	38	172	-	38	0%	100%
Korbliq	31	124	-	31	0%	100%
Drenushë	11	34	-	11	0%	100%
Nikoc	1	0	-	1	0%	100%
	7.844	33.409	2.399	5.445	30,6%	

2.7. Tarifat aktuale dhe mekanizmat e arkëtimit

Sistemi aktual i tarifave është i rregulluar sipas vendimit të mëhershëm të ZRRUM, ku tarifat janë të njëjta për gjithë regjionin dhe kanë këtë sistem:

- Amvisëritë 5€
- Bizneset 8€, zbrazja e një kontejneri 1,1 m³ të institucioneve 13€, bizneset 11,80€, bizneset 19,7€ dhe pompat e derivateve 26€.
- Inkasimi i tarifave bëhet me inkasant derë më derë, ku deri më tani nuk kemi ndonjë formë të kushtëzimit apo obligimit të qytetarëve për pagesën e tarifave.
- Vlera vjetore e faturuar për shërbimin e grumbullimit të mbeturinave është: 164.538€.
- Vlera vjetore e inkasuar për shërbimin e grumbullimit të mbeturinave është: 111.426€.
- Përqindja vjetore e inkasimit është: 67,72%.

2.8. Organizmi operativ i menaxhimit të mbeturinave

Personeli i angazhuar: Njësia Komunale “Pastërtia”, ku në punë teknike janë gjithsej 9 punëtorë.

Orari i shërbimit: Në zonën urbane shërbimi ofrohet çdo ditë, me përjashtim të ditës së diel (ditë pushimi). Në disa vendbanime, shërbimi ofrohet një herë në javë dhe në disa të tjera ky shërbim ofrohet një herë në muaj.

Makineria: Aktualisht, kompania ka në dispozicion dy kamionë të amortizuar dhe një traktor.

Stacionet e transferit: KRM “Pastërtia” njësia në Kaçanik, shfrytëzon stacionin e transferit në fshatin Gërlicë (Gurëz), komuna e Ferizajt, mirëpo pjesa më e madhe e mbeturinave të grumbulluara nuk deponohet në këtë pikë por transportohet për në deponinë regjionale në Gjilan.

Si pasojë e kësaj, shërbimi i grumbullimit të mbeturinave nuk kryhet në mënyrë efikase ngase një pjesë e madhe e kohës shpenzohet në transport, për shkak të distancës së largët dhe në mungesë të pajisjeve të mjaftueshme teknike.

2.9. Mbeturinat institucionale

KRM “Pastërtia” njësia në Kaçanik, ofron shërbimin e grumbullimit të mbeturinave për pjesën më të madhe të institucioneve publike: shkollat, administratën komunale, QKMF, QMF, AMF, Gjykatën, Policinë e Kosovës, PTK, pikën kufitare në Gllloboçicë.

Tabela 7: Inkasimi nga faturimi i mbeturinave për institucione në komunën e Kaçanikut, viti 2014

Nr.	Institucioni	Vendi	Tarifa e paguar
1	Administrata komunale	Kaçanik	9.617
2	QKMF	Kaçanik	3.094
3	Institucione parashkollore (çerdhja)	Kaçanik	1.315
4	Shkolla fillore “Emin Duraku”	Kaçanik	3.850
5	Gjimnazi “Skenderbeu”	Kaçanik	1.754
6	Shkolla e Mesme Profesionale	Kaçanik	1.863
7	Shkolla fillore “Idriz Seferi”	Bob	548
8	Shkolla fillore “Kadri Zeka”	Dubravë	356
9	Shkolla fillore “Nazmi Osmani”	Elezaj	658
10	Shkolla fillore “Qamil Ilazi”	Kaçanik i Vjetër	1.315
11	Shkolla fillore “Ali Asllani”	Doganaj	301
12	Shkolla fillore “Kongresi i Manastirit”	Gllloboçicë	329
	Totali		25.000

Tabela 8: Institucioneve të cilave nuk iu ofrohet shërbimi i grumbullimit të mbeturinave

Nr.	Institucioni	Vendi
1	Shkolla fillore “Agim Bajrami”	Stagovë
2	Ambulanca familjare	Stagovë
3	Shkolla fillore “ 7 Shtatori”	Begracë
4	Ambulanca familjare	Begracë
5	Ambulanca familjare	Doganaj
6	Shkolla fillore “Jusuf Gërvalla”	Biçec
7	Ambulanca familjare	Biçec
8	Shkolla fillore “Jusuf Gërvalla”	Nikë
9	Shkolla fillore “Idriz Seferi”	Gajre
10	Shkolla fillore “Dituria”	Ivajë
11	Shkolla fillore “Naim Frashëri”	Kotlinë
12	Shkolla fillore “Emin Duraku”	Gjurgjedell
13	Shkolla fillore	Vatë
14	Shkolla fillore “ Dituria”	Strazhë
15	Ambulanca familjare	Strazhë
16	Ambulanca familjare	Elezaj
17	Shkolla fillore “Kadri Zeka”	Provoli

2.10. Shërbimi ndaj bizneseve

Nga gjithsej 1.552 biznese, shërbimi për grumbullimin e mbeturinave iu ofrohet vetëm 240 prej tyre. Shërbimi për bizneset në zonën e parë urbane kryhet çdo ditë, kurse në zonat rurale shërbimi kryhet një herë në javë. Bizneset janë të pajisura pjesërisht me kontejnerë të madhësive të ndryshme.

2.11. Mbeturinat ndërtimore dhe inertet

Mbeturinat ndërtimore dhe ato nga demolimet janë një sfidë për komunat, në mungesë të kushteve dhe hapësirave për trajtimin e tyre. Komuna ka bërë hapa drejt përmirësimit të problemit me mbeturinat ndërtimore, pasi që këtë vit është lidhur një kontratë me një entitet për deponimin e këtyre mbeturinave në afërsi të Gurit të Shpumë.

Kjo parcelë shfrytëzohet kryesisht nga zona urbane dhe vendbanimet afër saj. Llogaritet se në këtë parcelë ka hapësirë për deponimin e mbeturinave të ngurta për një periudhë 4-5 vjeçare.

Komuna duhet të shqyrtojë mundësinë e gjetjes edhe të një lokacioni tjetër, të përshtatshëm për mbulimin e vendbanimeve tjera të komunës sonë deri në zgjidhjen ose gjetjen e alternativave tjera më të përshtatshme për trajtimin e mbeturinave të ngurta, për t'i minimizuar efektet negative në mjedis.

2.12. Mbeturinat tjera

Mbeturinat tjera, si mbeturinat e pajisjeve elektronike (e-mbeturinat), mbeturinat nga mbetjet shtazore, mbeturinat organike dhe mbeturinat medicinale.

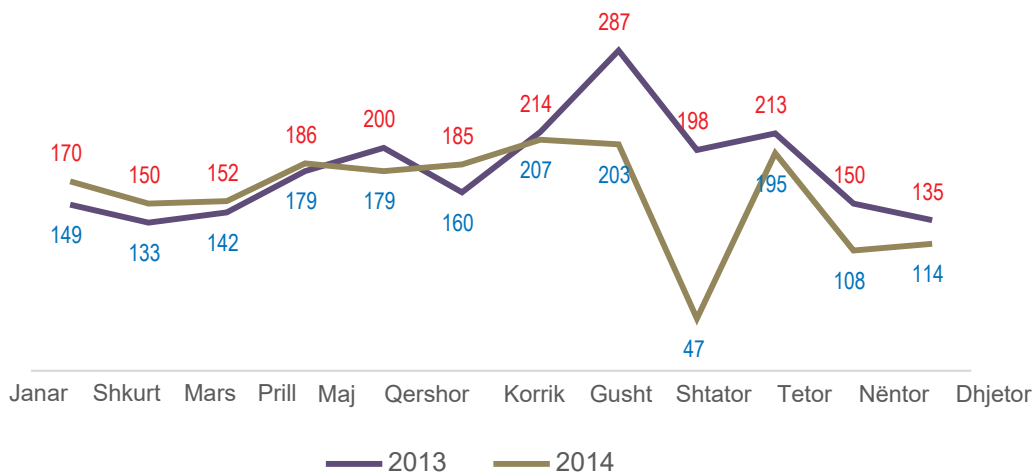
Mbetjet e pajisjeve elektronike – nuk ka të dhëna të sakta për këtë lloj të mbeturinave. Ato mund të hasen nëpër deponi ilegale të mbeturinave apo të hedhura në mënyrë të paklasifikuar me mbeturinat e amvisërisë.

Mbetjet shtazore – sa i përket këtij lloji të mbeturinave, për momentin nuk ofrohet shërbim për grumbullimin e tyre për arsye se KRM “Pastërtia” njësia në Kaçanik, e ka të ndaluar deponimin e këtyre mbeturinave. Këto mbeturina hedhen në mënyrë të pakontrolluar në hapësira publike ose bëhet gropimi i tyre në mënyrë individuale. Në komunën tonë, ky lloj i mbeturinave nuk prodhon sasi të mëdha mirëpo këto mbeturina sillen nga komunat tjera përreth.

Mbeturinat medicinale – nuk bëhet trajtimi dhe klasifikimi i tyre. Edhe pse si mbeturina mjaft të rrezikshme, ato grumbullohen në kontejnerë të llojit 1,1m³, dhe deponohen bashkë me mbeturinat e amvisërisë; sasia e tyre sillet rreth 2,5 tonë/muaj.

Pastrimi i hapësirave publike: në komunën e Kaçanikut, mirëmbajtja e hapësirave publike bëhet përmes dy punëtorëve teknik të Drejtorisë së Shërbimeve Publike, të cilët kanë një hapësirë mjaft të madhe të mirëmbajtjes dhe që është problem i madh që këto hapësira të mirëmbahen vetëm me dy punëtorë teknik.

Fig. 6 – Deponimi i mbeturinave sipas muajve (2013/2014)

Nga të dhënat e deponimit të mbeturinave për periudhën nga vitet 2009-2015, sasia më e madhe e mbeturinave është deponuar në vitin 2013 me 2.160.670 kg, kurse më së paku mbeturina janë deponuar në vitin 2012, rreth 1.282.500 kg, kjo sasi e deponuar e mbeturinave është zvogëluar si pasojë e bllokimit të deponisë nga KMDK.

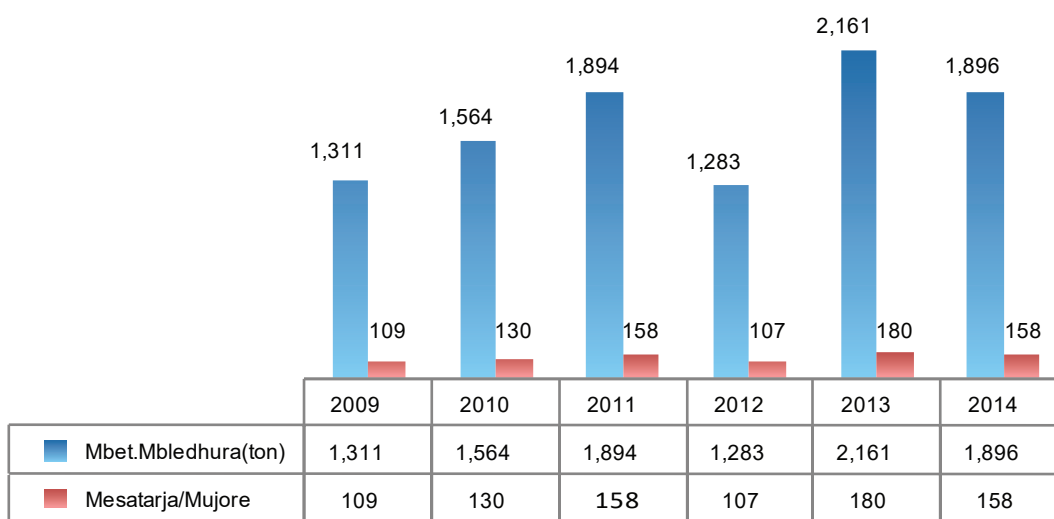

Fig. 7 – Deponimi i mbeturinave nëpër vite (2009-2014)

Vlera më e lartë për sasinë e deponuar të mbeturinave:

- Sasia e deponuar: 2.160.670 kg ose 2160 t
- Vlera vjetore e sasisë së mbeturinave: 12.964€ kurse,
- Vlera mujore e sasisë së mbeturinave ka qenë: 1.080€

Veturat e vjetërsuara - deponimi i tyre: Në komunën tonë kemi disa lokacione të deponimit të veturave të vjetërsuara. Kemi katër lokacione të cilat shfrytëzohen për deponimin e veturave të vjetërsuara.

Hekurishtet – mbeturinat e tyre: kemi dy lokacione të grumbullimit të mbeturinave të hekurishteve - një në fshatin Runjevë dhe një te Beljant.

Gomat - Nuk kemi ndonjë lokacion të deponimit të mbeturinave të gomave, por asgjësimi i tyre bëhet përmes djegies në hapësira të ndryshme private, ku me rastin e djegies, i merret materiali nga teli i cili shitet nëpër deponi të hekurishteve.

2.13. Deponitë ilegale të mbeturinave

Shtrija jo e plotë e shërbimeve të MM ka pasoja në ambientin e zonës duke shkaktuar shqetësime mjedisore, gjë që shprehet në krijimin e vazhdueshëm të deponive ilegale të cilat janë objekt i trajtimit të mbeturinave nga buxhetet komunale. Organet komunale në forme sistematike e bëjnë monitorimin e deponive të egra dhe vlerësimin e ndikimit të këtyre deponive në ambientin e zonës. Zvogëlimi i ndikimit në ambient bëhet me angazhimet shtesë të mjeteve për zbutjen e numrit dhe sasive të mbeturinave dhe deponimit në lokalitete dhe ambiente (paralagje, lumenj, etj.) por jo edhe të eliminimit të kësaj dukurie.

Me rritjen e mbulimit me shërbimet e MM, do të zbutet ndikimi i krijimit të deponive të egra si dhe zvogëlimi i ndikimit në ambiente të rrezikuara. Në vitin 2015 janë identifikuar 35 deponi të egra në zona të cilat janë në të gjitha lokalitetet duke përfshirë edhe pjesën urbane të zonës.

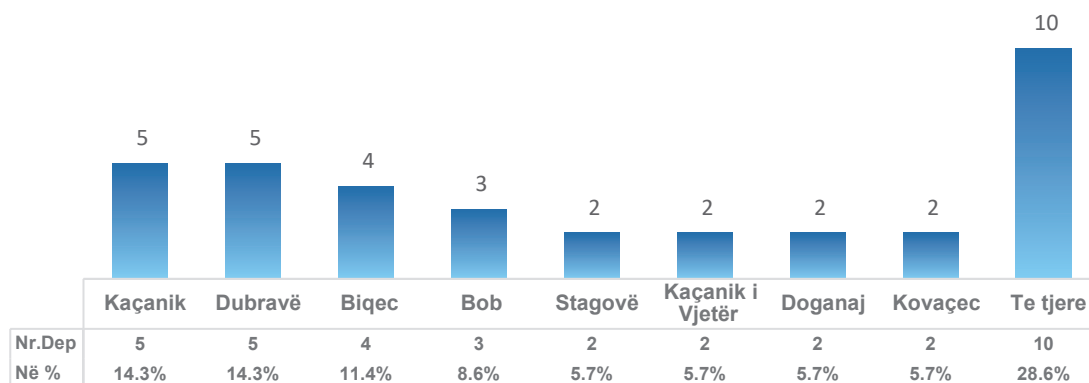

Fig. 8 – Deponitë e egra të shprehura nëpër vendbanime

Tabela 9: Lista e deponive të egra të shprehura në numra në lokalitet

Vendi	Lokaliteti	Nr.
Kaçanik	në brigjet e lumit Lepenc, te Ura e Banovinës	1
	në lagjen “Malësi”	1
	në rrugën “Agim Bajrami”	1
	te bashkimi i dy lumenjve	1
	te tuneli i parë, rruga magjistrale Kaçanik-Hani i Elezit	1
Kaçanik Totali		5
Dubravë	në dy anët e lumit Lepenc afër fshatit Dubravë	1
	në lagjen “Mema”, Dubravë	1
	në rrafshin e përroit, lagja “Imisht”, Dubravë,	1
	përgjatë rrugës për lagjen “Zharku”	1
	te varrezat e lagjes “Vishi” në fshatin Dubravë	1
Dubravë Totali		5
Biçec	afër lumit Lepenc, rrugës së fshatit Biçec-Nikë	1
	në lagjen “Koraçi-Bunjaku” në fshatin Biçec	1
	në vendin e quajtur “Ordonica” Biçec	1
	te varrezat e fshatit Biçec	1
Biçec Totali		4
Bob	afër shkollës fillore, fshati Bob	1
	afër varrezave të fshatit Bob	1
	në lagjen “Zeneli”, fshati Bob	1
Bob Totali		3
Stagovë	në lagjen “Bajrami” (tuneli i hekurudhës), Stagovë	1
	te Udha e Kuqe, Stagovë	1
Stagovë Totali		2
Kaçanik i Vjetër	afër urës së lumit Nerodime, Kaçanik i Vjetër	1
	në lagjen “Brati”, Kaçanik i Vjetër	1
Kaçanik i Vjetër Totali		2
Doganaj	në brigjet e lumit Lepenc, Doganaj	1
	te Fusha e Mulës	1
Doganaj Totali		2
Kovaçec	afër lumit Lepenc në fshatin Kovaçec	1
	te përroi i Kovaqeve.	1
Kovaçec Totali		2
Nikaj, Kamenicë, Kotlinë, Elezaj, Llanishtë, Gajre, Sepetin, Guri i Shpuar, Begracë, Kacanik		10
Totali		35

3. PLANIFIKIMI OPERACIONAL I MENAXHIMIT TË MBETURINAVE (2016-2021)

Plani Komunal i Menaxhimit të Mbeturinave (në këtë dokument do të referohet si PKMM) është një dokument planifikimi strategjik, që komunës së Kaçanikut i mundëson zbatimin e politikës kombëtare për mbeturina në nivel komunal. PKMM tregon drejtimin të cilin do ta ndjekin autoritetet komunale në të ardhmen. Qëllimi është t'i orientojë autoritetet komunale drejt masave praktike dhe veprimeve në lidhje me grumbullimin dhe trajtimin e mbeturinave.

Në mënyrë më specifike, PKMM në rastin më të mirë synon të ofrojë:

- 1. Përputhjen me Strategjinë Kombëtare të Mbeturinave dhe objektivave të saj:** duke kontribuar në zbatimin e politikave të menaxhimit të mbeturinave dhe në arritjen e objektivave kombëtare.
- 2. Përshkrimin e karakteristikave të zonës dhe mbeturinave:** duke dhënë një përshkrim të vijave të mbeturinave dhe përgjegjësi për to, vëllimin e mbeturinave që duhet të administrohen dhe karakteristikat e tyre, si dhe përcaktimin e shtrirjes gjeografike të planit etj.
- 3. Një vlerësim të skemave ekzistuese të grumbullimit të mbeturinave, pajisjeve dhe personelit të përfshirë si dhe instalimeve kryesore të depozitimit dhe rikuperimit:** për ta përcaktuar gjendjen ekzistuese të shërbimeve dhe aktiviteteve të MM.
- 4. Alternativat e menaxhimit të mbeturinave:** me qëllim mundësimin e grumbullimit dhe trajtimit të mbeturinave në përputhje me objektivat kombëtare dhe kontekstit komunal; për më tepër, ndihmon në identifikimin dhe vlerësimin e teknikave për grumbullimin dhe transportimin e mbeturinave, vendet dhe teknologjitë për trajtimin, depozitimin dhe riciklimin e mbeturinave.

Komuna e Kaçanikut ka për detyrë të mundësojë ofrimin e shërbimit të grumbullimit të mbeturinave, pastrimin e rrugëve, riciklimin dhe deponimin e mbeturinave urbane dhe atyre rurale. Për t'u arritur ky synim, autoriteti komunal në bazë të kornizës ligjore e cila aktualisht zbatohet në Republikën e Kosovës, ofrimi i shërbimit të mbeturinave dhe operimit mund realizohet në katër modalitete, të cilat janë si më poshtë:

1. Organizim nga vetë autoriteti komunal, ndërmarrje publike komunale.
2. Organizim regional (ndërmarrje publike regjionale).
3. Organizim i deleguar i shërbimit tek ndërmarrja/operatorët privat.
4. Organizim i përbashkët i shërbimit (publik-privat).

Modeli i zgjedhur i operimit

Pas analizimit me kujdes të alternativave të sipërpërmendura, autoriteti komunal ka marrë vendim që në periudhën e ardhshme 5 vjeçare të mbështetet në modelin e kombinuar publik dhe atë privat. Me saktësisht në atë të:

- Operimit me operator publik (ndërmarrje publike rajonale), dhe
- Operator privat.

Mirëpo, duhet të potencohet se autoritet e larta të komunës janë shumë të interesuara për ta themeluar ndërmarrjen publike komunale por, për shkak të paqartësive ligjore dhe burokratike, për momentin nuk është e mundur të bëhet një gjë e tillë, prandaj, deri në rishikimin e radhës të planit komunal, autoritet janë të pajtimit që banorët të shërbehen nga operatori ekzistues dhe ata privat. Kur është fjala për operatorët privat në komunën e Kaçanikut, aktualisht operojnë edhe operatorë të cilët ende nuk janë të licencuar nga autoritet komunale.

Synimet kryesore në fushën e menaxhimit të mbeturinave

Me qëllim që të arrihen objektivat e synuara për periudhën e planifikuar 2016-2021, komuna e Kaçanikut do të realizojë këto aktivitete afatmesme:

- Hartimin e Rregullores Komunale për Menaxhimin e Mbeturinave 2016-2021
- Themelimin e Sektorit për Menaxhimin e Mbeturinave në kuadër të DSHPE
- Përcaktimin e Zonave të Operimit
- Themelimin e Ndërmarrjes Komunale për Menaxhimin e Mbeturinave

Hartimi i rregulloreve komunale për rregullimin e fushës së menaxhimit të mbeturinave

Sipas kornizës ligjore në fuqi, secila komunë në territorin e Republikës së Kosovës duhet ta ketë kornizën e saj rregullative, me të cilën bëhet menaxhimi i mbeturinave në të gjithë territorin komunal. Në kuadër të kornizës vendore përfshihen rregulloret komunale, udhëzimet, politikat, dhe vendimet që rregullojnë sektorin e menaxhimit të mbeturinave.

Me qëllim të rrumbullakimit të kornizës rregullative, komuna e Kaçanikut gjatë periudhës 2016-2021 duhet t'i miratojë këto akte komunale:

- Planin Lokal të Veprimit në Mjedis;
- Rregulloren Komunale për Menaxhimin e Mbeturinave në Territorin e Komunës së Kaçanikut;

- Rregulloren Komunale për Mbrojtjen e Mjedisit;
- Rregulloren për Themelimin e Sektorit për Menaxhimin e Mbeturinave; dhe
- Rregulloren për Themelimin e Ndërmarrjes Komunale për Menaxhimin e Mbeturinave.

Sektori për menaxhimin e mbeturinave

Për ta realizuar planin për menaxhimin e mbeturinave, duke filluar nga viti 2017, komuna e Kaçanikut do ta themelojë Sektorin e Menaxhimit të Mbeturinave në kuadër të Drejtorisë për Shërbime Publike dhe Emergjencë, i cili do t'i ketë këto përgjegjësi:

- Do ta bëjë zbatimin dhe mbikëqyrjen e planit për menaxhimin e mbeturinave;
- Do t'i hartojë planet operative për grumbullimin dhe trajtimin e mbeturinave, duke i caktuar zonat e operimit;
- Do t'i caktojë tarifat dhe kushtet për operatorët që merren me grumbullim, transportim dhe trajtim të mbeturinave, si dhe do ta bëjë monitorimin dhe vlerësimin e këtyre kompanive;
- Në bashkëpunim me akterët gjegjës, do të zhvillojë procedura dhe aktivitete për monitorim të aktiviteteve që zvogëlojnë sasinë e hedhjeve ilegale, do të zhvillojë dhe menaxhojë planet për eliminim të pikave me mbeturina ilegale;
- Në bashkëpunim me akterët gjegjës, do të zhvillojë pilot projekte që kanë për qëllim përmirësimin e performancës së komunës në lëmin e menaxhimit të mbeturinave.

Në fillim, sektori do t'i ketë 3 zyrtarë të cilët do të përkujdesen për të gjitha aspektet e menaxhimit të mbeturinave në territorin e komunës. Në të njëjtën kohë, do të shërbejë edhe si zyre për hartimin dhe rishikimin e planit për menaxhimin e mbeturinave.

Sektori në fjalë do të ketë një udhëheqës, një zyrtar për menaxhimin e mbeturinave dhe një zyrtar për planifikim.

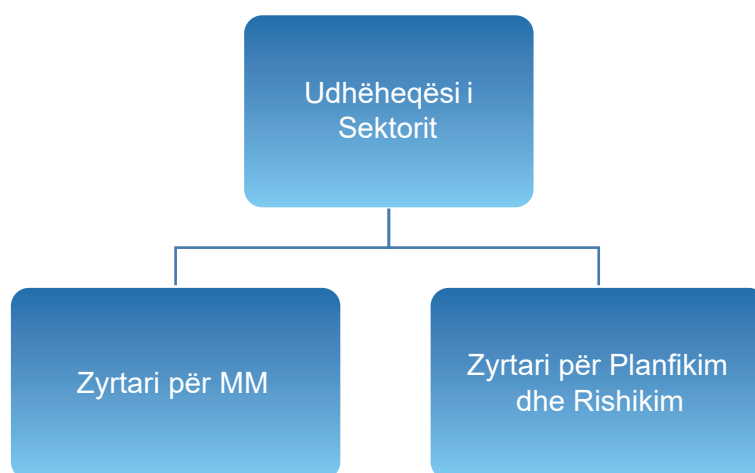

Fig. 9 – Skema Organizative e Sektorit për Menaxhimin e Mbeturinave

Skemat e ofrimit të shërbimit të menaxhimit të mbeturinave

Autoritet komunale në bashkëpunim me Njësine Operacionale të Pastërtisë për Komunën e Kaçanikut, për realizimin e synimeve të tyre për grumbullimin e mbeturinave në gjithë territorin e komunës, do t'i ndjekin këto skema organizative:

- Skema e grumbullimit derë-më-derë
- Skema e grumbullimit me kontejner 1,1 m³
- Skema periodike

Skema e grumbullimit derë-më-derë - Kjo do të realizohet si në zonat urbane, njashtu edhe ato në fshatrat periferike, dhe kjo varësisht prej sasisë së gjeneruar të mbeturinave do të bëhet një herë në javë në zonat urbane dhe në fshatrat periferike, gjersa në zonat më të thella, ky shërbim do të behet çdo 2 javë, e në disa raste edhe vetëm 1 herë në muaj.

Skema e grumbullimit me kontejner 1,1 m³ - Shërbimi me këtë modalitet është pakëz me specifik dhe kryesisht do të bëhet në zona urbane, me saktësisht nëpër lagje ku ekzistojnë banesa kolektive. Po ashtu, skema me kontejner 1,1 m³ do të zbatohet edhe në zonat e thella malore ku numri i banorëve është i vogël dhe qasja është e vështirësuar.

Skema periodike - Kjo skemë në fakt më shumë ka të bëjë me deponitë ilegale të cilat janë një problem serioz dhe me pasoja të rënda për ambient. Ky modalitet i operimit nuk do të këtë ndonjë plan specifik të veprimit, por më shumë do të koordinohet me Zyrën e Inspektoratit për mbrojtjen e ambientit dhe do të zbatohet sipas rrethanave të shfaqura në terren.

Themelimi i ndërmarrjes komunale publike

Duke u mbështetur në nevojën në terren, por edhe të drejtën në ligjin ekzistues për mbeturina, autoritet komunale të Kaçanikut janë të interesuara që shërbimin e grumbullimit të mbeturinave ta bëjnë me operator publik komunal. Më konkretisht, që ta themelojnë ndërmarrjen e specializuar për grumbullimin dhe trajtimin e mbeturinave.

Mirëpo, për shkak të shumë vështirësive burokratike të nivelit qendror, autoritet komunale kanë vendosur që deri në vitin 2018 të vazhdojnë të jenë pjesë e KUR "Pastërtia", e cila mbulon rajonin juglindor. Në vitin 2018 do të bëhet rishikimi i PKMM dhe do të vendoset për themelimin e ndërmarrjes komunale publike.

Sipas analizave paraprake, kompania e re komunale do fillonte ofrimin e shërbimit me 15 punëtorë dhe 2 kamionë. Në fakt, bazë e kësaj kompanie është Njësia në Kaçanik e cila aktualisht është nën menaxhimin e KUR "Pastërtia" me seli në Ferizaj.

4. PLANI FINANCIAR

Plani financiar për periudhën 2015-2021 është i bazuar në gjendjen e mjedisit, organizimit aktual të ndikimit të gjendjes sociale dhe faktorëve të mundësive financiare në menaxhimin e mbeturinave në KK Kaçanik.

Kompania Publike “Pastërtia” është operatori i vetëm i angazhuar në menaxhimin e mbeturinave (MM) e cila në dy vitet e fundit (2013-2014) operon me rezultat pozitiv.

Për njohjen e veçorive të zonës komunale janë shfrytëzuar informatat nga regjistrimi i popullatës (cenzus i fundit) si dhe informacionet nga tatimi në pronë i cili ka shërbyer për njohjen e zonës dhe shtrirjen e ekonomive familjare, objekteve ndërtimore, bizneseve etj. Është angazhuar Kompania ITEG, e specializuar për matje satelitore, për matjet e gjatësive dhe sipërfaqeve me sistemin GIS. Në bazë të matjeve, është krijuar sistemi për përlogaritjen e mbeturinave, shtrirjes së popullatës, dendësisë së popullatës etj. Në bazë të matjeve, është krijuar metodologjia e vlerësimit të mbulimit të popullatës me shërbime të menaxhimit të mbeturinave në njërën anë, si dhe përlogaritja e mbeturinave e bazuar në kategori kryesore.

Shkalla e mbulimit me shërbime të MM në komunë është 30,6%, e shprehur në numër të ekonomive familjare, 2.399 amvisëri janë të përfshira në sistemin e menaxhimit të mbeturinave (informatat nga kompania “Pastrimi”). Në sistemin e MM, kompania “Pastrimi” si operator i vetëm është prezent në 17 lokalitete. Nuk ekziston asnjë lokalitet i cili është plotësisht i mbuluar me shërbime të MM, duke e përfshirë edhe zonën urbane të qytetit të Kaçanikut.

Objektivi i KK Kaçanik deri në përmbyllje të periudhës planifikuese 2015-2021 është të mbulohet i tërë territori me shërbime të MM, gjë që nënkupton mbulimin me shërbime të MM të 5.444 ekonomive familjare në të gjitha lokalitetet (30 lokalitete).

Tabela 10: Analiza e mjedisit, informatat qenësore për ambientin

Kategoria	Vlera	Në %
Numri i banorëve	33.409	
Numri i ekonomive familjare	7.844	
Sipërfaqja e KK Kaçanik -në km ²	211	
Gjenerimi i mbeturinave (e përlogaritur)	9.501	
Mbulimi me shërbime të MM (ekonomi familjare)	2.399	30,6%
Mosmbulimi me shërbime të MM (ekonomi familjare)	5.444	69,4%

4.1. Supozimet kryesore në planin financiar

Për krijimin e planit financiar për menaxhimin e mbeturinave (në tekstin në vijim: MM) janë të nevojshme disa supozime të bazuara në gjendjet e vështuara në sektorin e menaxhimit të mbeturinave si dhe në rezultatet financiare të vitit 2014 të KP "Pastërtia".

Supozimet janë të bazuara në objektivat e KK Kaçanik për ofrimin e shërbimeve cilësore për qytetarë dhe biznese, duke mos marrë në konsideratë format e reja të mundshme të pjesëmarrësve të tjerë (operatorëve ekonomik) në menaxhimin e mbeturinave ose formimit të një kompanie komunale për menaxhimin e mbeturinave.

Supozimet kryesore të planit financiar janë:

- Kompania Publike "Pastërtia" sipas informacioneve të marra për vitet afariste 2013 dhe 2014, ka afarizëm në kufi të rentabilitetit.
- Investimet do të ndodhin në bazë të nevojave afatshkurta si dhe investimeve kapitale për t'i përmbushur objektivat e përcaktuara nga komuna e Kaçanikut.
- Investimet do të jenë intensive në dy vitet e para (2015-2016) që ta mundësojnë përmirësimin e menjëhershëm të nivelit të cilësisë së shërbimit të MM.
- Financimi i investimeve do të bëhet nga burimet e jashtme të KP "Pastërtia" në formë të granteve qeveritare, subvencioneve të komunës dhe burimeve tjera. Burimet e mbështetjes së investimeve janë supozuar të jenë të arritshme në bazë të investimeve të planifikuara.
- Kostot e menaxhimit të mbeturinave do të reduktohen si rezultat i investimeve të reja, modernizimit të mjeteve, si dhe qasjes bashkëkohore në fushën e menaxhimit të mbeturinave.
- Norma e arkëtimit planifikohet të shënojë rritje në të gjitha kategoritë e klientëve (amvisëritë, bizneset e vogla, bizneset e mëdha dhe institucionet) në norma të arsyeshme.
- Shkalla e mbledhjes së mbeturinave të gjeneruara pritet të shënojë rritje përgjatë periudhës së planifikimit.
- Deri në fund të periudhës së planifikimit 2015-2021, planifikohet përfshirja e tërësishme e klientëve (amvisërive dhe bizneseve) të cilët aktualisht nuk janë të përfshirë në sistemin e menaxhimit të mbeturinave.
- Mbulimi i tërësishëm i zonës me shërbime të menaxhimit të mbeturinave për periudhën e planifikimit 2015-2021.
- Efektet e zbatimit të planit për periudhën 2016-2021 do të kenë efekte të matshme financiare, po ashtu edhe efekte në ambientin e zonës.

4.2. Plani i mbulimit për periudhën planifikuese 2015-2021 për zonat e pambuluara me shërbime të MM

Efektet e zbatimit të MM në tërë zonën e KK Kaçanik janë:

- Kompania e MM "Pastërtia" aktualisht i shërben 2.399 klientëve, të cilët e mbulojnë 30,6% të ekonomive familjare sipas regjistrimit të fundit.
- Për qëllim të planit të MM 2015-2021, është vlerësuar një skenar i përfshirjes së tërësishme të ekonomive familjare deri në vitin 2021.
- Përfshirja e 5.440 ekonomive familjare në sistemin e MM do të ketë efekt në rritjen e të hyrave nga MM për periudhën planifikuese 2016-2021 në vlerë prej **261.356** Euro. Është vlerësuar se 20% e klientëve të ardhshëm nuk kanë mundësi t'i paguajnë shpenzimet për MM për arsye sociale dhe janë të anashkaluar në përlogaritjen e të hyrave për periudhën e planit.

Aktivitetet e ofrimit të shërbimeve të MM janë të bazuara në largësi nga qendra urbane dhe janë të përqendruara në largësi prej 0-6 kilometra, e shprehur në përqindje 76,1% nga totali i klientëve të përfshirë në sistemin e MM. Bazuar në përlogaritjet në mundësinë e mbulimit të zonës në tërësi në periudhën 2016-2021, është e nevojshme përfshirja e ekonomive familjare e bazuar në distanca më të vogla në vitet e para të zbatimit të planit me prioritet të lartë në gjatësitë 0-6 kilometra nga qytetit i Kaçanikut, ndërsa në periudhat tjera, të përfshihen zonat rurale dhe zonat e thella rurale deri te mbulimi i plotë i zonës në vitin 2021.

Arsyet ekonomike të zbatimit në bazë të distancave bazohen në faktorët relevant të ndikimit në implementimin e planit, të cilët janë:

- Mundësia e shpejtë e përfshirjes me kosto të vogël të ekonomive familjare në sistemin e MM;
- Ofrimi i mundësisë në gjenerimin e menjëhershëm të të hyrave nga shërbimet e MM;
- Krijimi i mundësive për investime të reja në bazë të rritjes së të hyrave, e bazuar në përfshirjen e ekonomive familjare në sistemin e MM;
- Konfiguracioni gjeografik e infrastruktura rrugore mundëson shërbime të MM me kosto të arsyeshme.

Tabela 11: Ofrimi i shërbimit sipas largësive, për numrin e amvisëri

Kategoria	0-3	3-6	6-9	9-12	12-40	Totali	Në %
-Ofrohen shërbimet e MM	1.781	17	305	170	126	2.399	30,6%
-Nuk ofrohen shërbimet e MM	1.527	259	1,587	655	1.417	5.445	69,4%
Totali	3.308	276	1.892	825	1.543	7.844	100%
Norma e mbulimit	53,8%	6,2%	16,1%	20,6%	8,2%	30,6%	

Shkalla e mbulimit të bazuar në rangun e largësive

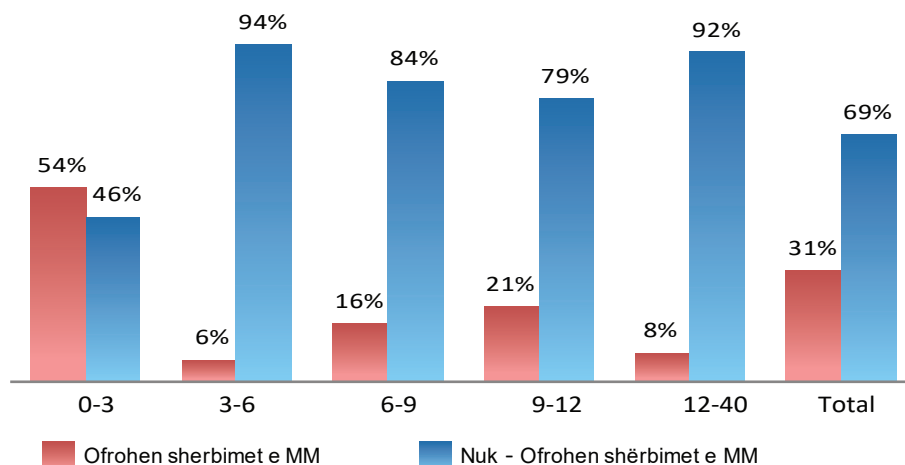

Fig. 10 - Shkalla e mbulimit të bazuar në rangun e largësive

4.3. Zbatimi i planit të mbulimit për periudhën planifikuese 2016-2021, efektet financiare të ambientit

Plani i përpiluar për periudhën 2016-2021 përbëhet nga nevoja e mbulimit të plotë të zonës me shërbime të MM, i cili është boshti i planifikimit që ka efekte të shumfishta në të gjitha segmentet të cilat i përbëjnë shërbimet e MM, me ndikimin në faktorë të matshëm financiar, me theks të veçantë ngritjen e cilësisë së jetës së banorëve të zonës.

Faktorët e ndikimit në ambient janë më domethënës nga aspekti i sistemit të menaxhimit të mbeturinave, duke u menaxhuar sasia e mbeturinave (të përlogaritura) në sasi prej 6.232 tonë, të cilat nuk janë të menaxhuara aktualisht dhe janë në ambiente të hapura në formë të “deponive të egra”, deponimi në lumenj dhe në lokalitete jo të dedikuara për trajtimin e mbeturinave si në paralagje ose zona tjera të lokaliteteve.

Faktorët financiar kanë ndikim të drejtpërdrejtë në rritjen e të hyrave të operatorëve të MM. Mbulimi i zonës me shërbime të MM do të mundësojë rritjen e punësimit në sektor si dhe mundësinë e punësimit në mbledhjen e mbeturinave të riciklueshme.

4.3.1. Zbatimi i plani të mbulimit për periudhën planifikuese 2015-2021 - efektet financiare të zbatimit të planit

Mbulimi i zonës ka ndikim shumëdimensional të efekteve financiare në shumë aspekte, duke i ndikuar segmentet në vijim:

- rritjen e të hyrave të operatorëve në MM;
- rritjen e vjellës së tatimeve si rezultat i rritjes së bazës së klientëve në sistemin e MM;
- efektet në punësim të drejtpërdrejtë si dhe në popullatën e punësuar tek operatorët e MM si dhe punësimi në mbledhjen dhe ndarjen e mbeturinave të riciklueshme;
- efektet anësore financiare në reduktimin e kostove në MM për eliminimin e “deponive të egra” të cilat janë rezultat i mospërfshirjes së ekonomive familjare në sistemin e MM.

Për periudhën e planifikuar 2016-2021, me implementimin e mbulimit të zonës me shërbime të MM e bazuar në kohën e zbatimit, janë vlerësuar të hyrat e gjeneruara për periudhën në vlerë prej 261.120 euro. Është vlerësuar se një kategori e ekonomive familjare nuk ka mundësi t'i përmbushë obligimet mujore për shërbimet e MM për shkak të gjendjes sociale dhe në përllogaritje e të hyrave janë të përjashtuara nga pagesa e shërbimeve me një normë prej 20% nga totali i klientëve.

Tabela 12: Përllogaritja e të hyrave - implementimi i PKMM 2016-2021

Kategoritë	2016	2017	2018	2019	2020	Totali
Ekonomitë familjare	1.786	1.587	777	943	352	5.445
Të hyrat e përllogaritura (tarifa 5 euro) në vit	107.160	95.220	46.636	56.558	21.120	326.695
Të përjashtuar nga pagesa	20%	20%	20%	20%	20%	
Ekonomitë familjare/aktive	85.728	76.176	37.309	45.247	16.896	261.356
Të hyrat vjetore	85.728	76.176	37.309	45.247	16.896	261.356
Totali i të hyrave komunale	85.728	161.904	199.213	244.460	261.356	

Përllogaritja e të hyrave - implementimi i MM 2016-2021

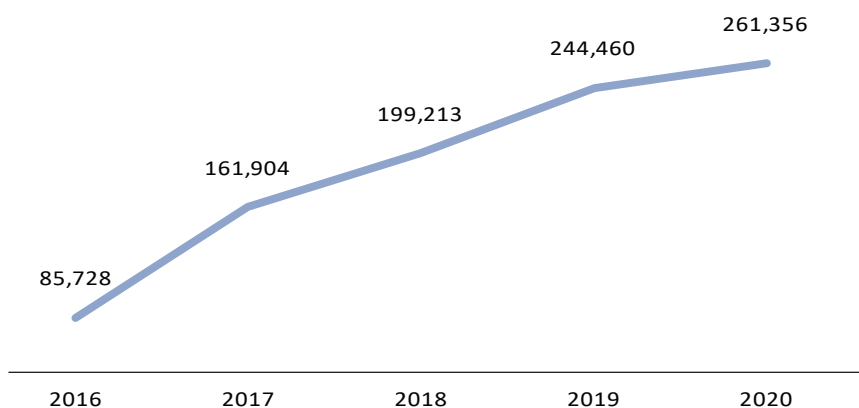

Fig. 11 – Përllogaritja e të hyrave

4.4. Investimet e reja të nevojshme kapitale

Investimet e nevojshme për periudhën e planifikuar 2016-2020 janë në vlerë prej 534.000 euro, të vlerësuara në kategori të menaxhimit të mbeturinave.

Tabela 13: Investimet e planifikuara 2016-2020

Nr.	Kategoria	2016	2017	2018	2019	2020	Totali	Në %
I.	Kontejnerë 1,1 m ³	35.000	35.000	20.000	-	-	90.000	54,9%
II.	Mjetet e transportit dhe garazhi	65.000	-	-	-	-	65.000	39,6%
III.	Ndërgjegjësimi i publikut	1.200	1.200	1.200	1.200	1.200	6.000	3,7%
IV.	Mjetet tjera	3.000	-	-	-	-	3.000	1,8%
	Totali: Investimet	104.200	36.200	21.200	1.200	1.200	164.000	100%
	Në %	63,5%	22,1%	12,9%	0,7%	0,7%	100%	

Struktura e Investimeve për periudhën 2015-2020

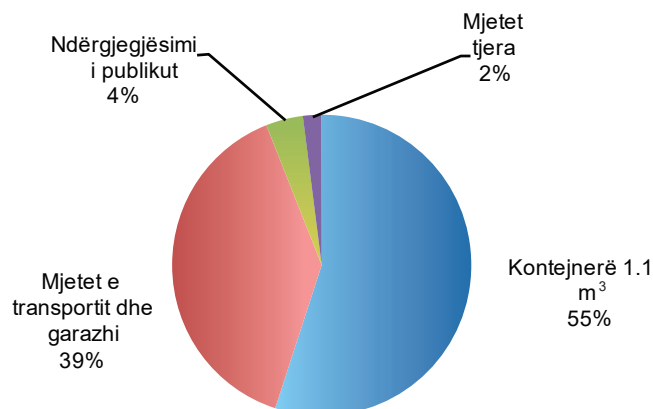

Fig. 12 – Struktura e investimeve për periudhën 2015-2020

Investimet e planifikuara në varësi të kohës dhe vlerës së investimeve janë të ndara në dy periudha investive:

- Periudha 2016/2017 në vlerë prej 164.000 euro, e shprehur në përqindje 85,6% prej totalit të investimeve të përgjithshme;
- Periudha 2017/2020 në vlerë prej 23.000 euro, e shprehur në përqindje 14,4% prej totalit të investimeve të përgjithshme.

Tabela 14: Investimet e planifikuara për dy periudhat investive

Nr.	Kategoria	2016/2017	2018/20120	Totali	Në %
I.	Kontejnerë 1,1 m³	70.000	20.000	90.000	54,9%
II.	Mjetet e transportit dhe garazhi	65.000	-	65.000	39,6%
III.	Ndërgjegjësimi i publikut	2.400	3.600	6.000	3,7%
IV.	Mjetet tjera	3.000	-	3.000	1,8%
	Totali: Investimet	140.400	23.600	164.000	100%
	Në %	85,6%	14,4%	100%	

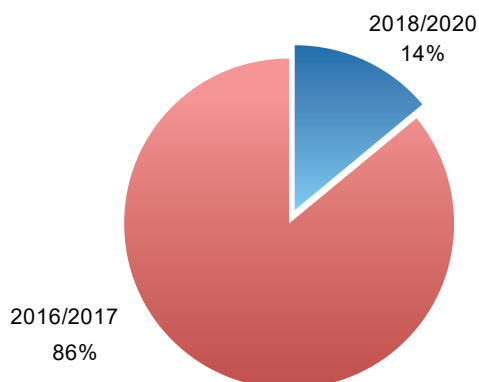

Fig. 13 – Investimet e planifikuara për dy periudha investive

Investimet do të mundësojnë arritjen e objektivave të përcaktuara me strategjinë e komunës së Kaçanikut në menaxhimin e mbeturinave dhe rritjes së cilësisë së shërbimeve, po ashtu edhe ndikim të drejtpërdrejtë në kostot e përgjithshme duke i reduktuar, bazuar në mjete të reja të cilat e rrisin efektivitetin e menaxhimit të mbeturinave.

Tabela 15: Investimet e planifikuara 2016-2020

Nr.	Kategoria	Viti	Copë	Çmimi	Vlera e invest.	2016	2017	2018	2019	2020	Totali
I.	Kontejnerë 1,1 m ³										
1	Kontejnerë 1,1 m ³	2016	50	300	15.000	15.000					15.000
2	Kontejnerë 1,1 m ³	2017	50	300	15.000		15.000				15.000
3	Kontejnerë 120 litra	2016	1.000	20	20.000	20.000					20.000
4	Kontejnerë 120 litra	2017	1.000	20	20.000		20.000				20.000
5	Kontejnerë 120 litra	2018	1.000	20	20.000			20.000			20.000
	Totali: Kontejnerë 1,1 m³				90.000	35.000	35.000	20.000	-	-	90.000
II.	Mjetet e transportit dhe garazhi										
1	Kamion kompaktorë - 4-7 tonë	2016	2	15.000	30.000	30.000					30.000
2	Ngarkues	2016	1	20.000	20.000	20.000					20.000
3	Garazhi	2016	1	15.000	15.000	15.000					15.000
	Totali: Mjetet e transportit dhe garazhi				65.000	65.000	-	-	-	-	65.000
III.	Ndërgjegjësimi i Publikut										
1	Marrëdhënie me publikun	2016	1	1.200	1.200	1.200					1.200
2	Marrëdhënie me publikun	2017	1	1.200	1.200		1.200				1.200
3	Marrëdhënie me publikun	2018	1	1.200	1.200			1.200			1.200
4	Marrëdhënie me publikun	2019	1	1.200	1.200				1.200		1.200
5	Marrëdhënie me publikun	2020	1	1.200	1.200					1.200	1.200
	Totali: Ndërgjegjësimi i publikut				6.000	1.200	1.200	1.200	1.200	1.200	6.000
IV.	Mjetet tjera										
2	Të tjera	2016	1	3.000	3.000	3.000					3.000
	Totali: Mjetet tjera				3.000	3.000	-	-	-	-	3.000
	Totali: Investimet				164.000	104.200	36.200	21.200	1.200	1.200	164.000

4.5. Tarifa

Tarifat aktuale janë në harmoni me tarifat e unfikura në nivel vendor.

Tarifat për shërbimet e ofruara mundësojnë mbulimin e kostove operative të menaxhimit të cilat mundësojnë solvence financiare të operatoreve në sektor. Tarifat janë unike për të gjithë territorin e komunës së Kaçanikut duke mos marrë në konsideratë edhe largësitë e grumbullimit dhe shkallën e dendësisë së popullsisë. Popullsia prej 17.916 banorë, ose shprehur në përqindje 46,9% nga popullsia e përgjithshme, është e koncentruar në largësi prej 0-6 km. Dendësia e madhe e popullsisë dhe koncentrimi në një sipërfaqe të vogël ndikon në kosto më të ulët të grumbullimit të mbeturinave krahasuar me zona më të largëta ose me një dendësi më të vogël.

Tarifat janë unike për biznese; nuk ekziston diferencim në bazë të nivelit të gjenerimit të mbeturinave të cilat kanë efekt në kostot e mbledhjes dhe menaxhimit të mbeturinave, është e nevojshme aplikimi i normave të diferencuara, varësisht prej nivelit të gjenerimit të mbeturinave. Metoda e tarifave unike fikse për të gjitha bizneset nuk është e aplikueshme përkundrajt normave të gjenerimit të mbeturinave, duke e aplikuar tarifën në bazë të kontejnerëve.

Tarifat për mbeturinat e rrezikshme, mbeturinat inerte organike, medicinale etj. janë të trajtuara si mbeturina të amvisërisë, prandaj është e domosdoshme që tarifat nga këto kategori të trajtohen në mënyrë të veçantë, varësisht nga kostot e menaxhimit të këtyre mbeturinave.

Vlerësimi i rikuperimit të kostove për vitin 2014 është i volitshëm për KP “Pastërtia”; të gjitha kostot janë të mbuluara me të hyra nga tarifat ekzistuese dhe shkalla e arkëtimit e cila ofron një solvencë financiare të kompanisë.

Rikuperimi i kostove (mbulimi i kostove prej të hyrave) nënkupton që tarifat pasqyrojnë mbulim të të gjitha kostove lidhur me ofrimin e shërbimeve të menaxhimit të mbeturinave duke përfshirë kostot operative dhe të mirëmbajtjes, kostot kapitale, kostot e zëvendësimit dhe financimit. Në bazë të informatave të ofruara për vitin 2014 si dhe nga analiza, rikuperimi i kostove është në nivel të pranueshëm.

Realizueshmëria financiare - tarifat e aplikuara mundësojnë qëndrueshmërinë financiare të shërbimit, ku çdokush duhet të paguajë kontributin e tij, dhe ku të ardhurat nga mbetjet duhet rriten në mënyrë progresive (vit pas viti) për të siguruar qëndrueshmërinë financiare për menaxhimin e mbeturinave.

Tarifat e menaxhimit të mbeturinave për konsumatorët janë të vendosura duke u bazuar në një logjikë financiare. Përbushja e parimit “**ndotësi pagan**” nënkupton që prodhuesit e mbeturinave duhet të paguajnë koston e plotë të administrimit të mbeturinave të tyre varësisht prej gjenerimit të mbeturinave.

4.6. Kostimi i sektorit të MM të KP “Pastërtia”

Njohja e kostove të mbulimit është faktor qenësor në vlerësimin e operacioneve të menaxhimit të mbeturinave me qëllim të njohjes së kostove të menaxhimit të mbeturinave të komunës në rajonin ku janë analizuar kostot duke u bazuar në metodologjinë e GIS. Vlerësimi i tarifave të menaxhimit të mbeturinave ka ofruar informacione lidhur me kostot dhe tarifat e mundshme të aplikueshme në nivel të kushteve të përgjithshme të pajisjeve dhe veçorive të komunës.

Me analizën e kostove të menaxhimit të mbeturinave janë përlogaritur indikatorët financiar të tarifave në segmentet në vijim:

- Kosto e mbledhjes së mbeturinave për një ekonomi familjare/klientë është **2,35 euro**. Kosto përbëhet nga kostot e alokuara nga mbledhja e mbeturinave
 - Kosto direkt e menaxhimit të mbeturinave 2,35 euro
 - Kosto indirekt e menaxhimit të mbeturinave 1,49 euro
 - Kostot totale (direkte + indirekte) të menaxhimit të mbeturinave 3,84 euro
- Kostot e mbledhjes së mbeturinave e kane vlerën prej 56.284 euro për vitin 2014, e shprehur në përqindje, 83% nga totali i kostove për menaxhimin e mbeturinave
- Kostot e deponimit të mbeturinave për në deponitë qendrore janë **11.376 euro**, e shprehur në përqindje, 17% nga totali i kostove të menaxhimit të mbeturinave
- Vlera vjetore e mbeturinave të mbledhura është 1.896 tonë.

Në përlogaritjen e tarifave të kostove të menaxhimit të mbeturinave, ndikim të veçantë kanë faktorët:

- Shtirja gjeografike e zonës e cila përbëhet nga vise kodrinore me koncentrim joproporcional të popullatës (ekonomive familjare);
- Gjendja teknike dhe numri i pamjaftueshëm i pajisjeve;
- Largësia e deponive për deponimin e mbeturinave;
- Kostot e deponimit të mbeturinave dhe cilësia e deponive (mirëmbajtja, qasja në deponim etj.).

Tabela 16: Perlllogaritja e kostve te operimit te NP“Pastërtia”(Njesia Kaçanik)

Lloji i kostos		Kostot vjetore 2014									
		Mbledhja e mbeturinave		Transferimi i mbeturinave		Deponia		Pastrimi i rrugëve, të tjera		Kosto totale e MM	
Direkte	Pajisjet operative (Zhvleftësimi)	1.125		-		-		-		1.125	
	Stafi operativ	28.368		-		-		-		28.368	
	Mat. harxhues për operime	26.791		-		11.376		-		38.167	
	Totali i përgjithshëm i kostove të operacioneve	83%	56.284	0%	0 €	17%	11.376	0%	-	100%	67.660
Indirekte	Garazhe (Zhvleftësimi)	-								-	
	Stacioni transferues (Zhvleftësimi)			-						-	
	Ndërtesa në deponim (Zhvleftësimi)					-				-	
	Punëtoria, dyqani (Zhvleftësimi)	-		-		-		-		-	
	Ndërtesa, administrata (Zhvleftësimi)	-		-		-		-		-	
	Pajisja, punëtoria (Zhvleftësimi)	-		-		-		-		-	
	Mjetet e konsumit (Punëtoria)	-		-		-		-		-	
	Stafi indirekt	35.797		-		7.235		-		43.032	
	Kostot tjera indirekte	-		-		-		-		-	
	Totali i përgjithshëm: Kosto indirekte	83%	35.797	0%	-	17%	7.235 €	0%	-	100%	43.032

Totali i kostove të SHMM	83%	92.081	0%	-	17%	18.611 €	0%	-	100%	110.692
---------------------------------	------------	---------------	-----------	----------	------------	-----------------	-----------	----------	-------------	----------------

Performanca: Mbledhja /transferimi/deponimi	1.896 t/a			1.896 t/a		1.896 t/a
---	------------------	--	--	------------------	--	------------------

Kostot direkte për njësi	30 €/t	0 €/t	6 €/t		36 €/t
Kostot indirekte për njësi	19 €/t	0 €/t	4 €/t		23 €/t
Kostot totale për njësi	49 €/t	0 €/t	10 €/t		58 €/t

Popullsia e shërbyer	Kostoja mesatare e shërbimeve MMN për ekonomi familjare në muaj					
2,403 ekonomi familjare	Mbledhja e mbeturinave	Transferimi i mbeturinave	Deponia	Pastrimi i rrugëve, të tjera	Kosto totale e MM	
Kostot direkte	1,95	-	0,39	-	2,35	
Kosto indirektë	1,24	-	0,25	-	1,49	
Totali i kostove të SHMM	3,19	-	0,65	-	3,84	
Mbledhja e mbeturinave - Transferi – Deponimi			3,84	-	3,84	

4.7. Klientët në sektorin e MM për periudhën 2016-2021

Klientët në sektorin e MM numërojnë 2.159 amvisëri dhe 240 institucione e biznese të cilat në total paraqesin 2.399 klientë. Me planin e mbulimit të zonës, janë të bazuara në kriteret e përcaktuara, është vlerësuar ndikimi në rritjen e bazës së klientëve për periudhën e planifikuar dhe ndikimin e tyre financiare dhe të faktorëve të ambientit.

Një numër i amvisërive janë të përjashtuara nga mundësia e pagesave të shërbimeve për arsye sociale dhe ekonomike, e cila ofron një planifikim të besueshëm për periudhën planifikuese. Shërbimet do t'iu ofrohen këtij grupi të klientëve por pagesat do të jenë subjekt i shqyrtimit për përmbushjen e detyrimeve nga burimet financiare të komunës ose të burimeve të tjera.

Sipas vlerësimit të rritjes së bazës së klientëve në sektor, deri në përfundim të periudhës planifikuese 2015-2020 parashikohet të jenë të përfshira **7.839 amvisëri** sipas regjistrimit të popullsisë. Pjesa e klientëve të cilët nuk mund t'i përgjigjen detyrimeve për shërbime të MM vlerësohet me një normë prej 20% të klientëve të ri të përfshirë në sektor.

Klientët aktiv nënkupton të gjithë klientët të cilët vlerësohen të përmbushin obligimet dhe janë të vullnetshëm për shfrytëzimin e shërbimeve të MM.

Tabela 17: Lëvizja e klientëve për periudhën e planit 2015-2020

Kategoria	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Ekonomitë familjare	2.399	4.185	5.772	6.549	7.492	7.844
Zbatimi i planit (përfshirja në MM)		1.786	3.373	4.150	5.093	5.445
Klientët aktiv në MM	2.399	3.828	5.097	5.719	6.473	6.755

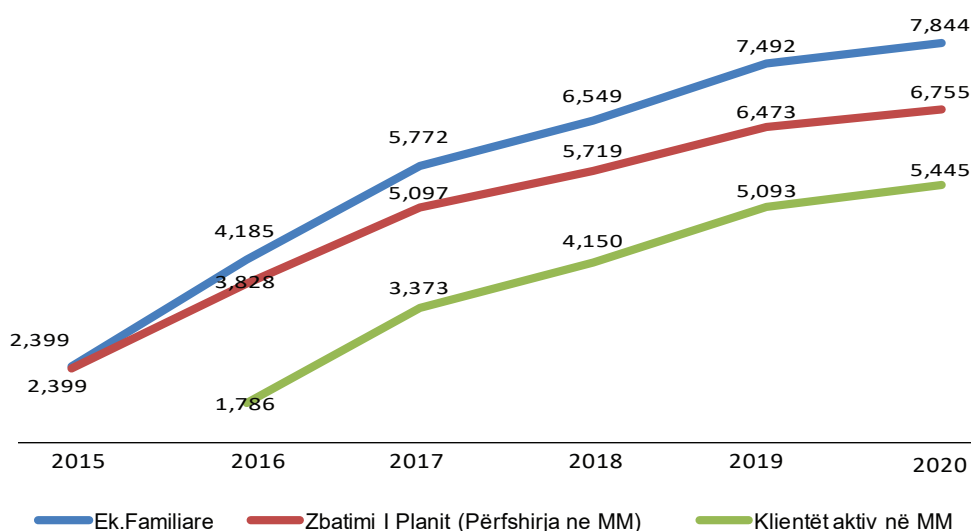

Fig. 14 – Paraqitja e grafike e lëvizjes së klientëve për periudhën 2015-2020

Tabela 18: Lëvizja e klientëve për periudhën e planit 2015-2020 - e bazuar në zonat e përcaktuara

Zona	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Zona 1	1.738	3.300	3.503	3.514	3.638	3.669
Zona 2	468	692	1.415	1.688	1.688	2.009
Zona 3	193	193	854	1.347	2.166	2.166
Totali	2.399	4.185	5.772	6.549	7.492	7.844
Norma e mbulimit	30,6%	53,4%	73,6%	83,5%	95,5%	100%

4.8. Zbatimi i planit - faktorët kryesor të veprimit për periudhën 2016-2021

Zbatimi i planit për periudhën planifikuese 2016-2021 për qëllime të monitorim të planit është i ndarë në grupet e ndikimit:

1. Faktorët e ndikimit në ambient

1.1 Zbatimi i planit MM për kategoritë kryesore

- Ekonomitë familjare (amvisëritë);
- Numri i lokaliteteve të bazuara në bazë të ndarjes territoriale me kriteret e komunës;
- Numri i banorëve, i bazuar në lokalitete.

Kategoritë/implementimi	2016	2017	2018	2019	2020	Totali
Ekonomitë familjare	1.786	1.587	777	943	352	5.445
Nr. i lokaliteteve	10	5	6	4	30	30
Numri i banorëve	7.208	6.912	3.798	3.878	1.735	23.530
Mbeturinat e gjeneruara (Në tonë)	2.543	1.753	864	755	317	6.232

1.2 Zbatimi i planit i bazuar në ekonomitë familjare - që nuk janë në sistemin e MM

- Amvisëritë të cilat nuk janë të përfshira në sistemin në MM;
- Amvisëritë e planifikuara të përfshihen në sistemin e MM për periudhën e planit 2016-2020.

Zona/implementimi	2016	2017	2018	2019	2020	Totali
Zona 1	1.562	203	11	124	31	1.931
Zona 2	224	723	273	-	321	1.541
Zona 3	-	661	493	819	-	1.973
Totali	1.786	1.587	777	943	352	5.445

1.3 Zbatimi i planit i bazuar në ekonomitë familjare - mbulimi 100%

- Amvisëritë e planifikuara në shfrytëzimin e shërbimeve të MM. Numri i përgjithshëm i amvisërive;
- Zonat e përcaktuara në bazë të kritereve;
- Mbulimi i ekonomive familjare me shërbime të MM.

Zona/implementimi	2016	2017	2018	2019	2020	Totali
Zona 1	1.738	3.300	3.503	3.514	3.638	3.669
Zona 2	468	692	1.415	1.688	1.688	2.009
Zona 3	193	193	854	1.347	2.166	2.166
Totali	2.399	4.185	5.772	6.549	7.492	7.844
Në %	30,6%	53,4%	73,6%	83,5%	95,5%	100%

1.4 Zbatimi i planit i bazuar në numrin e banorëve - që nuk janë në sistemin e MM

- Numri i banorëve të cilët do të përfshihen në sistemin e MM për periudhën e planit 2016-2020.

Zona/implementimi	2016	2017	2018	2019	2020	Totali
Zona 1	6.411	1.204	34	416	124	8.189
Zona 2	797	2.954	1.502	-	1.611	6.864
Zona 3	-	2.754	2.262	3.462	-	8.477
Totali	7.208	6.912	3.798	3.878	1.735	23.530
Në %	30,6%	29,4%	16,1%	16,5%	7,4%	100%

1.5 Zbatimi i planit i bazuar në përlogaritjen e mbeturinave të gjeneruara të shprehura në tonelata

- Sasia e mbeturinave të planifikuara të përfshihen në sistemin e MM për periudhën e planit 2016-2020;
- Mbeturinat e përlogaritura në bazë të vlerësimeve për një banor.

Zona/implementimi	2016	2017	2018	2019	2020	Totali
Zona 1	2.252	295	9	76	23	2.655
Zona 2	291	755	384	-	294	1.723
Zona 3	-	704	472	679	-	1.854
Totali	2.543	1.753	864	755	317	6.232
Në %	40,8%	28,1%	13,9%	12,1%	5,1%	100%

2. Faktorët e ndikimit financiar

2.1 Të hyrat e përlogaritura për periudhën 2016-2020

- Të hyrat nga shërbimet e MM bazuar në tarifatat aktuale;
- Klientët e përfshirë të cilët i shfrytëzojnë shërbimet e MM nuk kanë mundësi financiare për përmbushjen e obligimeve për shkak të gjendjes sociale (20% prej totalit të klientëve aktiv);
- Amvisëritë të cilat janë të përfshira në sistemin e MM në përdhën planifikuese kanë mundësi t'i përmbushin obligimet.

Kategoria	2016	2017	2018	2019	2020	Totali
Ekonomitë familjare	1.786	1.587	777	943	352	5.445
Të hyrat e përlogaritura (Tarifa 5 euro) në vit	107.160	95.220	46.636	56.558	21.120	326.695
Të përjashtuar nga pagesa	20%	20%	20%	20%	20%	0%
Ekonomitë familjare/aktive	85.728	76.176	37.309	45.247	16.896	261.356
Të hyrat vjetore	85.728	76.176	37.309	45.247	16.896	261.356
Totali i të hyrave Sekorit MM	85.728	161.904	199.213	244.460	261.356	

2.2 Investimet e planifikuara për periudhën 2016-2020

- Investimet kapitale të nevojshme për përmirësimin e shërbimeve të MM për periudhën planifikuese.

Investimet - 2016-2020	2016	2017	2018	2019	2020	Totali
I. Kontejnerë 1,1 m ³	35.000	35.000	20.000	-	-	90.000
II. Mjetet e transportit dhe garazhi	65.000	-	-	-	-	65.000
III. Ndërgjegjësimi i publikut	1.200	1.200	1.200	1.200	1.200	6.000
IV. Mjetet tjera	3.000	-	-	-	-	3.000
Totali: Investimet	104.200	36.200	21.200	1.200	1.200	164.000

5. PLANI I VEPRIMIT I PKMM

Komuna duhet ta përgatisë rregulloren e brendshme të funksionimit për ndërmarrjen e cila merret me pastrimin/gjellbërimin, në mënyrë të veçantë për shërbimin e pastrimit ku të përcaktohen detyrat dhe të drejtat e personelit.

Ta respektojë vendosjen e kazanëve sipas studimit të bërë për këtë qëllim duke pasur parasysh që t'i shërbehet edhe banesave ose grupeve të vogla të banesave.

Ta hartojë grafikun e grumbullimit të mbeturinave duke përcaktuar ditët e pastrimit të rrugëve dhe të grumbullimit të mbeturinave.

Ta vendosë në mënyrë periodike grafikun e shërbimit të pastrimit në vende të dukshme publike, me qëllim informimin e komunitetit.

Fusha financiare

Burimet qeveritare - të ardhurat nga pushteti qendror, burimet e qeverisjes komunale, pagesat për shërbimet publike, tarifa të tjera për mjedisin dhe taksat mjedisore; mbështetja e sektorit privat - p.sh. financimi nga industria për shpenzimet e tyre të ndotjes, dhe partneritetit publiko-privat për të financuar infrastrukturën e mjedisit dhe të shërbimeve;

Financimi ndërkombëtar - huamarrja e valutës së huaj nga bankat jashtë shtetit, kreditë dhe grantet nga donatorët bilateralë dhe OJQ-ve ndërkombëtare dhe granateve, si dhe huave nga agjensitë për zhvillim ndërkombëtar.

Të kryejë llogaritjen e kostos operative të shërbimit të pastrimit duke marrë parasysh:

- Fuqinë punëtore;
- Parashikimin për rritjen e pagave sipas vendimeve të Kuvendit Komunal;
- Shtimin e dy shërbimeve të tjera si: edukimi për publikun dhe shtyrja e sistemit të mbeturinave.

Të marrë masa organizative për arkëtimin e tarifës nga qytetarët.

Të miratojë në parim treguesit e tabelës ku janë paraqitur tendencat e rritjes së tarifave në vite, si objektiva afatgjate për realizim.

Në fushën e investimeve

Të sigurojë blerjen e kontejnerëve metalik të mbeturinave me kapacitet 1,1 m³ për t'i shpërndarë në territorin e komunës sipas studimit të bërë për këtë qëllim.

Blerja e kontejnerëve është domosdoshmëri për ta ulur koston dhe përmirësuar cilësinë e këtij shërbimi. Të sigurojë fondet e nevojshme për blerjen e një makine teknologjike me qëllim futjen e proceseve

teknologjike moderne për shërbimin e pastrimit si dhe për ta mundësuar vënien në punë me kapacitet të plotë të kontejnerëve metalik të mbeturinave.

5.1. Plani i veprimit, burimet e financimit dhe koha e zbatimit

Plani i veprimit i paraqitur me poshtë përfshin synimet e përgjithshme, masat, qëllimet dhe investimet, përgjegjësitë, afatin kohor, si dhe burimet e mundshme të investimeve.

- **Synimi 1:** Rritja dhe zgjerimi i shërbimit të grumbullimit të mbeturinave në zonat e pambuluara.
- **Synimi 2:** Fuqizimi i sistemit të menaxhimit të mbeturinave.
- **Synimi 3:** Rritja e shkallës së vetëdijesimit dhe ndërgjegjësimit të popullatës.

Nr.	Masat	Qëllimi i investimit	Veprimet Agjencia udhëheqëse	Aktiviteti	Periudha kohore	Burimet e sugjeruara	Nr. i viteve	2016	2017	2018	2019	2020
1	O1 M1	Krijimi i infrastrukturës komunale për menaxhimin e mbeturinave - Formimi dhe fuqizimi i sektorit për menaxhimin e mbeturinave.	Komuna	Menaxhim	2016-2017	Komuna	2					
2	O1 M2	Komuna të përgatisë rregulloren e brendshme të funksionimit për ndërmarrjen e cila merret me pastrimin/ gjelbërimin sipas zonave, në mënyrë të veçantë për shërbimin e pastrimit ku të përcaktohen detyrat dhe të drejtat e personelit.	Komuna	Menaxhim	2016	Komuna	1					
3	O2 M1	Reduktimi gradual i mbeturinave të rrezikshme përmes përdorimit të kapaciteteve ekzistuese industriale për trajtimin e mbeturinave të rrezikshme.	Komuna / Kompania MM	Investim	2017-2020	Komuna / Kompanitë	4					
4	O2 M2	Shndërrimi i deponive ilegale në hapësira gjelbëruese.	Komuna / Kompania MM	Investim	2016-2020	Komuna/ MMPH/ Donator	5					
5	O2M3	Përmirësimi i shërbimit të grumbullimit të mbeturinave nga KRM "Pastërtia" në periudhën tranzitore dy vjeçare. Ofrimi i shërbimit të grumbullimit të mbeturinave nga operatorët privat, ose themelimi i ndërmarrjes publike.	Komuna / Kompania MM	Investim	2016-2018	Komuna	3					
6	O2M4	Fillimi i ndarjes së mbeturinave dhe riciklimi.	Komuna/ MMPH	Investim	2017-2020	Komuna/ MMPH/ Donator	4					
	O1M3	Përcaktimi i tarifës dhe rritja e inkasimit për grumbullimin e mbeturinave.	Komuna	Menaxhim	2016	Komuna	1					

Hyrje		Gjendja Ekzistuese	Planifikimi Operacional	Plani Financiar	Plani i veprimit	Ndërgjegjësimi	Monitorimi	Anekset				
7	O2O3M1	Rritja graduale e përfshirjes së popullsisë në sistemin e trajtimit të mbeturinave, përmes nxitjes.	Komuna/ MMPH	Investim	2016-2020	Komuna/ Donator	4					
8	O2M4	Ndërtimi i deponisë për mbetje ndërtimore 5 ha.	Komuna / Kompanitë private	Investim	2016-2017	Komuna/ Donator/Kompanitë	5					
9	O1M4	Krijimi i bazës së të dhënave qendrore dhe informacionit mbi gjendjen e menaxhimit të mbeturinave.	Komuna	Menaxhim	2016-2017	Komuna	4					
10	O2M3	Të sigurojë blerjen e kontejnerëve metalik të mbeturinave me kapacitet 1,1 m³ për t'i shpërndarë në territorin e komunës sipas studimit të bërë për këtë qëllim.	Komuna / Kompania MM	Investim	2016-2019	Komuna/ Donator/Kompanitë	4					
11	O2M4	Të sigurojë blerjen e makinerisë së nevojshme për mbledhjen e mbeturinave.	Kompania MM	Investim	2017-2020	Komuna/ Donator/Kompanitë	4					
12	O1M	Kompletimi i rregulloreve komunale për menaxhimin e mbeturinave në bazë të ligjit.	Komuna	Menaxhim	2016-2017	Komuna	2					
13	O2 O3M1 investim	Reduktimi gradual i mbeturinave në burim para deponimit dhe përdorimi energjetik i mbeturinave ose ripërdorimi i mbeturinave.	Komuna / Kompania MM	Ndërgjegjësim	2017-2020	Komuna/Donator	4					

6. NDËRGJEGJËSIMI DHE EDUKIMI QYTETAR

Një ndër komponentët me rëndësi në zbatimin e planit të menaxhimit të mbeturinave është edhe ndërgjegjësimi dhe edukimi i publikut për çështje që prekin mbrojtjen e mjedisit. Ky komponent është në përputhje me vetë filozofinë me të cilën do të trajtohet ofrimi i shërbimit të pastrimit për vitet në vijim duke nxitur pjesëmarrjen e komunitetit me qëllim kontributin aktiv të tij në këtë proces.

Shërbimet publike në tërësi, por sidomos shërbimi i pastrimit, paraqesin probleme jo vetëm të nivelit teknik dhe financiar, por sidomos në lidhje me përjasjen në komunikim ndaj komunitetit. Kjo sfidë i takon jo vetëm komunës së Kaçanikut, por si e tillë duhet adresuar dhe në nivel rajonal e kombëtar.

Problemet e hasura në lidhje me ndotjen e mjedisit kushtëzohen në një masë jo të vogël nga shkalla e ndërgjegjësimit të qytetarëve ndaj përgjegjësisë që duhen reflektuar për mbarëvajtjen dhe mirë administrimin e tij.

Në këtë kuadër, mund të përmendim probleme të tilla që ndikojnë jo vetëm në cilësinë e shërbimit të pastrimit po dhe më gjere për mjedisin, të cilat janë identifikuar gjatë diskutimeve të përbashkëta me grupin e punës në komunë, si p.sh. pagesa e rregullt e tarifës. Edhe pse është marrë në konsideratë gjendja dhe niveli ekonomik i jetesës për banorët e komunës së Kaçanikut, apo cilësia jo e mirë e shërbimit të pastrimit të ofruar në të kaluarën, përsëri niveli i të ardhurave nga tarifa e qytetarëve është shumë i ulët. Në përgjithësi është trashëguar një perceptim mbi shërbimet që ofrohen nga komuna si të drejta që ka qytetari, duke mos përfshirë detyrimet në shlyerjen e tarifës apo taksës mbi një shërbim të caktuar, detyrime nga të cilat në fakt duhet të mbulohet një pjesë e mirë e kostos së shërbimit përkatës.

Sjellja në raport me hedhjen e mbeturinave dhe mirëmbajtjen e mjediseve publike: shumë prej problemeve në rezultatet që priten nga një shërbim pastrimi i rregullt dhe efikas dhe që ndikojnë në rritjen e kostos për të, janë të ndikuara nga mosrespektimi i hedhjes së mbeturinave në vendin e duhur dhe ndotja e mjediseve publike si rrugë, trotuare, kënde të ndryshme etj.

1. Në këtë kuadër, procesi për pjesëmarrje më aktive të komunitetit dhe komunikimi me të u përqendrua në:
 - Realizmin e një vëzhgimi për vlerësimin e performancës së shërbimit të pastrimit, problemet, akterët përgjegjës, situata aktuale, mundësitë për zgjidhje dhe kontributet e pritshme.
2. Ngritja e grupit të punës me përfaqësuesit qytetar dhe organizimi i takimeve për diskutimet në lidhje me propozimet e planit të menaxhimit të mbeturinave dhe bashkëpunimit më të ngushtë me komunitetin.
3. Identifikimi i 4 target grupeve të cilat duhet të përfshihen në planin e ndërgjegjësimit si dhe ndërhyrjet afatshkurta dhe afatmesme;

Komuniteti, biznesi, shkolla dhe media lokale janë akterë që do të luajnë një rol të rëndësishëm në përmirësimin e cilësisë së shërbimit të pastrimit në vitet në vijim.

- Komponenti për ndërgjegjësimin qytetar do të përfshijë forma të ndryshme sensibilizimi në një plan afatshkurtër, të tilla si:
- Realizimi dhe shpërndarja e fletëve informuese mbi itinerarin e grumbullimit të mbeturinave, hedhjen e tyre në vendet e caktuara;
- Mirëmbajtja në përdorim të kazanëve;
- Ndarja e mbeturinave inerte dhe hedhja e tyre
- Vendosja e posterëve përmbajtësor në vendet publike më të frekuentuara, organizimi i takimeve me qytetarët për kryerjen e pagesës së tarifës aktuale organizimi i orëve të hapura në shkolla për çështje të mjedisit;
- Realizimi i aksioneve vullnetare të pastrimit në zona të veçanta, realizimi i aksioneve të ndryshme masive;
- Rishikimi dhe vlerësimi i kurrikulës shkollore me synim futjen e edukimit mjedisor në vitet në vijim;
- Ngritja e grupeve mjedisore me nxënësit e shkollave dhe kabinetëve përkatëse, identifikimi i nevojave për trajnim të mësuesve në lidhje me edukimin mjedisor;
- Kualifikimi i mësuesve dhe përditësimi i metodologjisë së edukimit mjedisor.

7. MONITORIMI

Procesi i monitorimit është një element mjaft i rëndësishëm për qëndrueshmërinë e zbatimit me efikasitet të skemës së propozuar të PKMM. Monitorimi duhet të realizohet si nga grupi i punës së komunës, ashtu dhe nga grupi i punës i qytetarëve. Të dy këto struktura do të sigurojnë informacionin e saktë në lidhje me ecurinë e zbatimit të skemës në të gjitha elementet e saj nëpërmjet:

1. Organizimit të vizitave në terren gjatë orareve të punës sipas grafikut javor përgjatë gjithë vitit;
2. Organizimit të takimeve konsultative të hapura me grupet përfaqësuese qytetare.

Monitorimi i zbatimit të skemës së grumbullimit dhe transportit të mbeturinave nga grupi i qytetarëve do të konsistojë në përfshirjen e opinionit qytetar dhe vlerësimin e tij për:

- Përdorimin e mirë të fondeve publike për këtë shërbim;
- Shkallën e kënaqshmërisë qytetare në lidhje me pastërtinë e qytetit;
- Grumbullimin e pagesës së tarifës së shërbimit të pastrimit;
- Kontributet e komunitetit në dobi të zbatimit të skemës;
- Monitorimi i MM bazohet në treguesit e mëposhtëm të performancës:

- Sasia ditore e tërheqjes së mbeturinave sipas zonave pilot;
- Frekuenca ditore/javore e tërheqjes së mbeturinave;
- Efektiviteti i shfrytëzimit të makinës sipas infrastrukturës rrugore;
- Mirëmbajtja e kazanëve dhe përputhjet e tyre teknologjike me makinën e mbeturinave;
- Mbushja e venddepozitimit të mbeturinave.

Për të gjithë këta tregues teknik, do të monitorohen edhe treguesit financiarë vjetor përkatës si dhe burimet njerëzore të përdorura.

Raporti i monitorimit do të shërbej për ndërmarrjen e hapave të mëtejshëm në përmirësimin e shërbimit të pastrimit dhe uljen e kostove për realizimin e tij. Buxheti i planifikuar për çdo vit për mbulimin e këtij shërbimi do të konsiderojë treguesit e monitorimit për planifikimin e fondeve dhe shpërndarjen tyre efikase sipas zërave përkatës.

ANEKSI I: ZBATIMI I PLANIT PËR PERIUDHËN 2015-2021

1. Zbatimi i planit – i bazuar në amvisëritë

1.1 Zbatimi i planit - ekonomitë familjare i bazuar në zonat e përcaktuara

Zona	2016	2017	2018	2019	2020	Totali
Zona 1	1.562	203	11	124	31	1.931
Zona 2	224	723	273	-	321	1.541
Zona 3	-	661	493	819	-	1.973
Totali	1.786	1.587	777	943	352	5.445

1.2 Zbatimi i planit - ekonomitë familjare i bazuar në largësitë e lokaliteteve

Largësia	2016	2017	2018	2019	2020	2021
0-3	1.527	-	-	-	-	1.527
3-6	259	-	-	-	-	259
6-9	-	1.587	-	-	-	1.587
9-12	-	-	655	-	-	655
12-40	-	-	122	943	352	1.417
Totali	1.786	1.587	777	943	352	5.445

1.3 Zbatimi i planit - ekonomitë familjare i bazuar në vitin e zbatimit

Zona	Viti/implementim	2016	2017	2018	2019	2020	Totali
Kaçanik	2016	1.117					1.117
Bob	2016	186					186
Kovaçec	2016	224					224
Runjevë	2016	151					151
Gajre	2016	108					108
Biçec	2017		209				209
Stagovë	2017		223				223
Gjurgjedell	2017		47				47
Llanishtë	2017		38				38
Ivajë	2017		117				117
Rekë	2017		143				143
Soponicë	2017		229				229
Nikaj	2017		142				142
Nikoc	2017		1				1
Kaçanik i Vjetër	2017		438				438
Drenushë	2018			11			11
Dubravë – Vatë	2018			273			273
Doganaj	2018			193			193
Koxhaj	2018			178			178
Bajnicë	2018			122			122
Begracë	2019				499		499
Gërlicë e Epërme	2019				86		86
Elezaj	2019				67		67
Duraj – Gabrricë	2019				117		117
Kotlinë	2019				124		124
Semajë	2019				50		50
Strazhë	2020					54	54
Sllatinë	2020					38	38
Gllaboçicë	2020					229	229
Korbliq	2020					31	31
Totali		1.786	1.587	777	943	352	5.445

2. Zbatimi i planit – i bazuar në numrin e banoreve të përfshirë në sistemin e MM

2.1 Zbatimi i planit - numri i banorëve

Zona	2016	2017	2018	2019	2020	Totali
Zona 1	6.411	1.204	34	416	124	8.189
Zona 2	797	2.954	1.502	-	1.611	6.864
Zona 3	-	2.754	2.262	3.462	-	8.477
Totali	7.208	6.912	3.798	3.878	1.735	23.530

2.2 Zbatimi i planit - numri i banorëve i bazuar në largësitë e lokaliteteve

Largësia	2016	2017	2018	2019	2020	2021
0-3	6.007	-	-	-	-	6.007
3-6	1.201	-	-	-	-	1.201
6-9	-	6.912	3.323	-	-	10.234
9-12	-	-	475	3.878	1.735	6.088
12-40	-	-	-	-	-	-
Totali	7.208	6.912	3.798	3.878	1.735	23.530

2.3 Zbatimi i planit - numri i banorëve i bazuar në vitin e zbatimit

Zona	2016	2017	2018	2019	2020	Totali
Kaçanik	4.316					4.316
Bob	894					894
Kovaçec	797					797
Runjevë	627					627
Gajre	574					574
Biçec		965				965
Stagovë		914				914
Gjurgjedell		436				436
Llanishtë		172				172
Ivajë		596				596
Rekë		552				552
Soponicë		830				830
Nikaj		607				607
Nikoc		0				0
Kaçanik i Vjetër		1.840				1.840
Drenushë			34			34
Dubravë – Vatë			1.502			1.502
Doganaj			807			807
Koxhaj			980			980
Bajnicë			475			475
Begracë				1.936		1.936
Gërlicë e Epërme				387		387
Elezaj				304		304
Duraj – Gabrricë				642		642
Kotlinë				416		416
Semajë				193		193
Strazhë					258	258
Sllatinë					211	211
Gllloboçicë					1.142	1.142
Korbliq					124	124
Totali	7.208	6.912	3.798	3.878	1.735	23.530

3. Mbeturinat e përlogaritura të gjeneruara

3.1 Zbatimi i planit - numri i mbeturinave të përlogaritura të gjeneruara

Zona	2016	2017	2018	2019	2020	Totali
Zona 1	2.252	295	9	76	23	2.655
Zona 2	291	755	384	-	294	1.723
Zona 3	-	704	472	679	-	1.854
Totali	2.543	1.753	864	755	317	6.232

3.2 Zbatimi i planit - numri i mbeturinave të përlogaritura të gjeneruara, i bazuar në largësitë e lokaliteteve

Largësia	2016	2017	2018	2019	2020	2021
0-3	2.192	-	-	-	-	2.192
3-6	351	-	-	-	-	351
6-9	-	1.753	-	-	-	1.753
9-12	-	-	777	-	-	777
12-40	-	-	87	755	317	1.158
Totali	2.543	1.753	864	755	317	6.232

3.3 Zbatimi i planit - mbeturinat e përlogaritura të gjeneruara, i bazuar në vitin e zbatimit

Zona	2016	2017	2018	2019	2020	Totali
Kaçanik	1.575					1.575
Bob	326					326
Kovaçec	291					291
Runjevë	183					183
Gajre	168					168
Biçec		247				247
Stagovë		234				234
Gjurgjedell		111				111
Llanishtë		31				31
Ivajë		152				152
Rekë		141				141
Soponicë		212				212
Nikaj		155				155
Nikoc		0				0
Kaçanik i Vjetër		470				470
Drenushë			9			9
Dubravë – Vatë			384			384
Doganaj			206			206
Koxhaj			179			179
Bajnicë			87			87
Begracë				353		353
Gërlicë e Epërme				71		71
Elezaj				56		56
Duraj – Gabrricë				164		164
Kotlinë				76		76
Semajë				35		35
Strazhë					47	47
Sllatinë					39	39
Gllloboçicë					208	208
Korbliq					23	23
Totali	2.543	1.753	864	755	317	6.232

ANEKSI II: PËRCAKTIMI I ZONAVE PËR MENAXHIMIN E MBETURINAVE –PËRMBLEDHJE DETALE NË BAZË TË VARIABLAVE RELEVANTE PËR MM

1. Tabela përmbledhëse e zonimit

Kategoria	Zona 1	Zona 2	Zona 3	Totali
Nr. i lokaliteteve	11	9	10	30
Mesatarja në km	9,23	12,02	11,23	
Sipërfaqja në km ²	87	74	50	211
Nr. i ekonomive familjare	3.669	2.009	2.166	7.844
Nr. i ekonomive familjare ku ofrohen shërbimet e MM	1.738	468	193	2.399
Shkalla e mbulimit me shërbimet e MM	47,4%	23,3%	8,9%	30,6%
Nr. i popullsisë	15.049	8.993	9.367	33.409
Gjendja e mbeturinave në vit	5.153	2.280	2.067	9.501

2. Zonimi i lokaliteteve në bazë të kritereve të përcaktuara (tabela përmbledhëse)

Zona	Nr. i lokaliteteve	Mesatarja në km	Sip. në km ²	Nr. i ekonomive familjare	Nr. i popullsisë	Gjendja e mbeturinave në vit
Zona 1	11	9,23	87	3.669	15.049	5.153
Zona 2	9	12,02	74	2.009	8.993	2.280
Zona 3	10	11,23	50	2.166	9.367	2.067
Totali	30		211	7.844	33.409	9.501

3. Numri i banorëve në baze të zonës dhe kategorive kryesore

Popullsia	Zona 1	Zona 2	Zona 3	Totali	Në %
Urbane	11.999	1.010	-	13.009	38,9%
Paraurbane	1.272	-	-	1.272	3,8%
Rurale	1.066	6.227	4.901	12.194	36,5%
Rurale e thellë	712	1.756	4.466	6.934	20,8%
Totali	15.049	8.993	9.367	33.409	100%
Në %	45%	26,9%	28%	100%	

4. Zonat kadastrale në bazë të kategorive kryesore - sipërfaqja në km²

Kategoria	Zona 1	Zona 2	Zona 3	Totali	Në %
Urbane	20	5	-	25	11,8%
Paraurbane	10	-	-	10	4,7%
Rurale	31	31	25	87	41,2%
Rurale e thellë	28	38	23	89	42,3%
Totali	89	74	48	211	100%
Në %	42,1%	35,2%	22,7%	100%	

5. Zonimi në bazë të kritereve të përcaktuara - Zona 1

Zona	Orientimi	Sipërfaqja në km ²	Largësia në km	Numri i ekonomive familjare në komunë	Numri i personave në komunë	Gjendja e mbeturinave në vit
Zona 1						
Kaçanik	Juglindje	16	0,5	2.690	10.393	3.793
Bob	Veriperëndim	4	1,0	334	1.606	586
Drenushë	Verilindje	3	9,3	11	34	9
Gajre	Juglindje	3	4,7	108	574	168
Gjurgjedell	Verilindje	13	7,5	47	436	111
Ivajë	Veriperëndim	8	8,1	117	596	152
Korbliq	Veriperëndim	16	37,0	31	124	23
Kotlinë	Veriperëndim	11	13,3	124	416	76
Nikoc	Jugperëndim	5	8,8	1	0	0
Runjevë	Jugperëndim	6	3,3	168	698	204
Llanishtë	Veriperëndim	1	8,0	38	172	31
Totali		87		3.669	15.049	5.153

6. Zonimi në bazë të kritereve të përcaktuara – Zona 2

Zona	Orientimi	Sipërfaqja në km ²	Largësia në km	Numri i ekonomive familjare në komunë	Numri i personave në komunë	Gjendja e mbeturinave në vit
Zona 2						
Bijec	Veriperëndim	18,1	6,3	324	1.496	382
Gllloboçicë	Jugperëndim	13,0	23,8	258	1.287	235
Kovaçec	Verilindje	5,3	3,0	284	1.010	369
Nikaj	Juglindje	3,2	8,8	182	778	199
Rekë	Juglindje	2,3	8,1	169	652	167
Sllatinë	Verilindje	20,8	20,3	38	211	39
Soponicë	Veriperëndim	3,1	8,5	293	1.062	271
Strazhë	Verilindje	4,7	19,9	54	258	47
Dubravë – Vatë	Veriperëndim	3,9	9,5	407	2.239	572
Totali		74		2.009	8.993	2.280

7. Zonimi në bazë të kritereve të përcaktuara – Zona 3

Zona	Orientimi	Sipërfaqja në km ²	Largësia në km	Numri i ekonomive familjare në komunë	Numri i personave në komunë	Gjendja e mbeturinave në vit
Zona 3						
Bajnicë	Veriperëndim	3	12,1	122	475	87
Begracë	Verilindje	12	12,1	499	1.936	353
Doganaj	Jugperëndim	4	10,4	229	957	245
Duraj – Gabrricë	Veriperëndim	2	12,8	172	944	241
Elezaj	Verilindje	3	12,3	109	495	90
Gërlicë e Epërme	Juglindje	1	12,2	86	387	71
Kaçanik i Vjetër	Jugperëndim	10	8,9	438	1.840	470
Koxhaj	Verilindje	1	10,6	178	980	179
Semajë	Veriperëndim	3	14,3	50	193	35
Stagovë	Verilindje	12	6,6	283	1.160	296
Totali		50		2.166	9.367	2.067

ANEKSI III

DEKLARATË E ARSYETIMIT PËR PËRCAKTIM PËR MOSPËRGATITJEN E RAPORTIT TË VLERËSIMIT STRATEGJIK PËR MJEDIS, PËR PLANIN LOKAL TË MENAXHIMIT TË MBETURINAVE (PKMM) 2015-2021 NË KOMUNËN E KAÇANIKUT

1. Përmbledhje e PKMM

Komuna e Kaçanikut, duke iu falënderuar mbështetjes së DEMOS, ka përgatitur PKMM. Fillimisht është krijuar Grupi Punues i përbërë nga përfaqësues të palëve të ndryshme të interesit, përfaqësues të drejtorive relevante nga komuna e Kaçanikut, përfaqësues të kompanisë regjionale për mbledhjen e mbeturinave, si dhe përfaqësues të institucioneve tjera e të shoqërisë civile.

Një rol të rëndësishëm në procesin e përgatitjes së PKMM kanë luajtur ekspertët e angazhuar nga DEMOS, të cilët kanë bashkëpunuar ngushtë me ekspertët komunal, në identifikimin dhe përshkrimin e situatës aktuale lidhur me menaxhimin e mbeturinave, analizën financiare dhe mundësitë ekonomike financiare për përmirësimin e menaxhimit të mbeturinave, përkufizimin e objektivave, përkufizimin e veprimeve dhe aktiviteteve që duhet të ndërmerren për përmirësimin e menaxhimit të mbeturinave.

PKMM përfshinë:

- Rritjen e sipërfaqes së shërbimit të mbledhjes së mbeturinave;
- Mbledhjen dhe transportimin e mbeturinave deri në deponinë për transferim në Ferizaj, apo në raste të caktuara, transporti deri në deponinë regjionale të mbeturinave në Gjilan;
- Ndërtimin e sistemit të faturimit dhe rritjen e mbledhjes së të hyrave;
- Ndërtimin e kapaciteteve institucionale të komunës për menaxhimin e mbeturinave;
- Ngritjen e kapaciteteve të kompanisë regjionale (njësia komunale) për mbledhjen e mbeturinave;
- Fushata vetëdijesimi për menaxhimin e mbeturinave.

PKMM nuk përfshinë:

- Ndërtim të deponive, qoftë të përhershme apo deponi për transferime;
- Ndërtim të impianteve për trajtim të mbeturinave;
- Ndërtim të infrastrukturës fizike për menaxhim të mbeturinave;
- Projekte të tjera, për të cilat sipas ligjit do të kërkohej vlerësimi i ndikimit në mjedis.

Ligji Nr. 03/L-230 për Vlerësim Strategjik Mjedisor**Neni 3**

1. VSM për planet dhe programet bëhet atëherë kur ekziston mundësia që realizimi i tyre të shkaktojë dëme të konsiderueshme në mjedis.
2. Hartimi i raportit për VSM është i detyrueshëm për planet dhe programet nga fusha e planifikimit hapësinor dhe urbanistik, në shfrytëzimin e tokës, bujqësisë, pylltarisë, peshkatarisë, energjetikës, industrisë, minierave, komunikacionit, menaxhimit të mbeturinave, menaxhimit të ujërave, telekomunikacionit, turizmit, të cilat japin kornizën për zhvillimin e ardhshëm të projekteve të cilat i nënshtrohen vlerësimit të ndikimit në mjedis në përputhje me Ligjin për Vlerësimin e Ndikimit në Mjedis si dhe për planet dhe programet të cilat, duke marrë parasysh lokacionin në të cilin realizohen, mund të ndikojnë në zonat e mbrojtura, në habitatet natyrore dhe në florën e faunën e egër.

Përcaktimi për të mos përgatitur raport të VSM për PKMM 2015-2021 në komunën e Kaçanikut është në përputhje me nenin e lartpërmendur. Pika 2 e këtij neni potencon se “... **VSM është i detyrueshëm për planet nga fusha e ... menaxhimit të mbeturinave...**”; por, në pjesën e dytë të po këtij paragrafi vazhdon “... **të cilat japin kornizën për zhvillimin e ardhshëm të projekteve të cilat i nënshtrohen vlerësimit të ndikimit në mjedis për përputhje me ligjin...**”

Neni 5: Përcaktimi i nevojës për VSM,

1. Autoriteti përgjegjës duhet që të përcaktoj nga hulumtimi i secilit rast veç e veç, mbështetur në kriteret e Shtojcës 1, për planet ose programet referuar në nenin 3, paragrafi 3. dhe 4. i këtij ligji, se a kanë ndikim të theksuar në mjedis në mënyrë që ti nënshtrohen VSM.

Grupi punues për përgatitjen e PKMM, duke iu referuar provizionit të lartpërmendur, ka shqyrtuar PKMM duke e krahasuar me kriteret e shtojcës 1, dhe nga ku gjithashtu është konstatuar se PKMM 2015-2021 nuk pritet të ketë ndikime të mëdha në mjedis, dhe si i tillë nuk i nënshtrohet procedurës së VSM.

Analiza krahësuese sipas kriterëve të shtojcës 1 të Ligjit Nr. 03/L-230 për VSM, si dhe aktivitetet e PKMM 2015-2021 të komunës së Kaçanikut

Kriteret e vlerësimit sipas shtojcës 1 të ligjit për VSM	Efektet e Planit Lokal të Menaxhimit të Mbeturinave në Kaçanik (PKMM)
1. Karakteristikat e planeve dhe të programeve, duke pasur parasysh në veçanti	
1.1. shkallën në të cilën një plan ose program përcakton kuadrin e projekteve dhe të aktiviteteve të tjera, ose lidhja e tyre me vendndodhjen, natyrën, madhësinë dhe kushtet operuese ose me burimet e përcaktuara;	PKMM nuk parasheh zhvillimin e projekteve (infrastruktura, objekte etj.) të cilat do t'i nënshtroheshin procedurës sipas ligjit për VNM. Operimet kryesore do të jenë mbledhja e mbeturinave sipas tipit kolektiv (në zonën urbane) dhe derë me derë në zonat tjera, si dhe transferimi i mbeturinave në deponinë e transferimit në Ferizaj.
1.2. shkallën në të cilën plani ose programi influencon plane dhe programe edhe ato të përfshira në hierarki;	Ky plan është në përputhshmëri me, dhe nuk influencon, planet tjera ekzistuese, qoftë ato komunale qoftë ato kombëtare.
1.3. lidhjen e planit ose programit për integrimin e konsideratave mjedisore në veçanti në lidhje me promovimin e një zhvillimi të qëndrueshëm;	Në përgjithësi, plani është në harmoni me parimet e zhvillimit të qëndrueshëm, edhe pse plani nuk parasheh projekte konkrete, do të nxisë, promovojë dhe inkurajojë 3 R-të: reduktimin, ripërdorimin dhe riciklimin.
1.4. probleme mjedisore që lidhen me planin ose programin;	Plani do të zgjidhë/reduktojë problemin mjedisor, hedhjen e mbeturinave në vende joadekuate dhe do të rezultojë me efekte pozitive, sepse si rezultat i zgjerimit të shërbimit të mbledhjes së mbeturinave do të reduktohet: numri i deponive ilegale, hedhja e mbeturinave pranë lumenjve, rrugëve, etj. si dhe do të rezultojë me përmirësimin e menaxhimit të mbeturinave dhe do të zvogëlohet rreziku për shëndetin e popullsisë lokale.
1.5. përputhshmërinë e një plani ose programi për zbatimin e legjislacionit të Komunitetit mbi mjedisin (p.sh planet dhe programet e lidhura me menaxhimin e mbeturinave dhe mbrojtjen e ujit).	Së pari, plani rezulton nga kërkesa e ligjit të mjedisit, nga nevojat praktike për përmirësimin e menaxhimit të mbeturinave, por është në harmoni të plotë me planet dhe legjislacionin lokal. Gjithashtu, plani është në përputhje të plotë me interesat e banorëve të cilët do të jenë të përfshirë në shërbimin e mbledhjes së mbeturinave.
2. Karakteristika të efekteve dhe të zonave që ka të ngjarë të ndikohen, duke pasur parasysh, në veçanti:	
2.1. probabilitetin, kohëzgjatjen, frekuencën dhe natyrën e efekteve;	PKMM përfshinë periudhë 5 vjeçare (2015-2021). Shkalla e efekteve do të shënojë rritje çdo vit. Natyra e efekteve do të jetë pozitive. (shih pikën 1.4)
2.2. natyrën kumulative të efekteve;	Plani nuk parasheh efekte të cilat në kontekstin kumulativ do të rezultojnë me pasoja mjedisore. I vetmi efekt është shtimi i pritur i lëvizjeve të kamionëve për mbledhjen dhe transportimin e mbeturinave, të cilët në një masë minimale mund të ngritin trafikun, apo gjatë ngarkimit të mbeturinave mund të shkaktojnë pengesa në trafik. Por, ky efekt do të minimizohet, duke zhvilluar një plan dhe orar të përshtatshëm të mbledhjes së mbeturinave.
2.3. natyrën ndërkufitare të efekteve;	Nuk priten efekte negative ndërkufitare. Plani i menaxhimit të mbeturinave është i karakterit lokal. Priten efekte të vogla pozitive, por që do të jenë indirekte. Kjo do të rezultojë nga zvogëlimi i mbeturinave të hedhura në/pranë rrjedhave ujore, që do të rezultojë me zvogëlim të ndotjes së këtyre rrjedhave ujore, të cilat pastaj përmes Lepencit kalojnë në Maqedoni.
2.4. rrezikun e shëndetit të njeriut mbi mjedis (p.sh. si shkak i aksidenteve);	

2.5. shkallën dhe shtrirjen hapësinore të efekteve (zona gjeografike dhe madhësia e popullsisë që mund të preket);	Efektet pozitive mjedisore të këtij plani deri në fund të vitit 2020 do të prekin 100% të territorit dhe 33.409 banorë të komunës së Kaçanikut.
2.6. vlerën dhe cënueshmërinë e zonës që ka të ngjarë të ndikohet si rezultat i:	Nuk është relevante për PKMM Kaçanik.
2.6.1. karakteristikave të veçanta natyrore ose trashëgimisë kulturore;	Duke qenë se PKMM nuk parasheh ndërhyrje fizike, ndërtim të objekteve, të infrastrukturës, prerje të pyjeve, zënie tokash, gjurmime etj., nuk do të ketë dëmtim/degradim të zonave natyrore apo trashëgimisë kulturore.
2.6.2. standardeve mjedisore të tepërta dhe vlerave kufitare;	PKMM nuk parasheh projekte të cilat do të rezultojnë me emisione qoftë në ajër qoftë në ujë, e të cilat do të ishin subjekt i shqyrtimit në kontekstin e tejkalimit të standardeve apo vlerave kufitare.
2.6.3. përdorimit intensiv të tokës.	PKMM nuk parasheh zënie, apo përdorim të tokave. Mbeturinat do të transportohen në deponinë e transferimit në Ferizaj, të cilat pastaj do të deponohen në deponinë regjionale në Gjilan.
2.7. efektet mbi zonat ose sipërfaqet që kanë një status të njohur kombëtar, Komunitar ose ndërkombëtar mbrojtës.	Territori i komunës së Kaçanikut është kryesisht territor rural, pyjor edhe në afërsi të Parkut Kombëtar "Mali Sharr". Efektet e PKMM do të kenë efekte modeste pozitive, duke zvogëluar sasinë e mbeturinave të hedhura në zona natyrore, duke përmirësuar pamjen natyrore, e që është e rëndësishme gjithashtu për zhvillimin e turizmit lokal.

ANEKSI IV: RAPORTI I NJOHJES SË ZONËS, KOMUNA E KAÇANIKUT

1. Popullsia

1.1 Numri i banorëve në bazë të zonës dhe kategorive kryesore

Popullsia	Juglindje	Jugperëndim	Verilindje	Veriperëndim	Totali	Në %
Urbane	10.393	-	1.030	1.796	13.219	39,6%
Paraurbane	574	698	-	-	1.272	3,8%
Rurale	1.430	2.897	1.630	3.444	9.401	28,1%
Rurale e thellë	387	1.287	3.080	4.763	9.517	28,5%
Totali	12.784	4.882	5.740	10.003	33.409	100%
Në %	38,3%	14,6%	17,2%	29,9%	100%	

1.2 Numri i banorëve në bazë të zonës, në bazë të largësive (pika referente)

Kategoria	0-3	3-6	6-9	9-12	12-40	Totali	Në %
Urbane	13.219	-	-	-	-	13.219	39,6%
Paraurbane	-	1.272	-	-	-	1.272	3,8%
Rurale	-	-	8.410	991	-	9.401	28,1%
Rurale e thellë	-	-	172	3.383	5.962	9.517	28,5%
Totali	13.219	1.272	8.582	4.374	5.962	33.409	100%
	39,6%	3,8%	25,7%	13,1%	17,8%	100%	

2. Ekonomitë familjare

2.1 Numri i ekonomive familjare në komunë

Për banim	Juglindje	Jugperëndim	Verilindje	Veriperëndim	Totali	Në %
Urbane	2.690	-	284	334	3.308	42,2%
Paraurbane	108	168	-	-	276	3,5%
Rurale	351	668	341	734	2.094	26,7%
Rurale e thellë	86	258	700	1.117	2.161	27,6%
Totali	3.235	1.094	1.325	2.185	7.839	100%
Në %	41,3%	14%	16,9%	27,9%	100%	

2.2 Numri i ekonomive familjare në komunë i bazuar në rangun e largësive

Distancat	0-3	3-6	6-9	9-12	12-40	Totali
Urbane	13.219	-	-	-	-	13.219
Paraurbane	-	1.272	-	-	-	1.272
Rurale	-	-	8.410	991	-	9.401
Rurale e thellë	-	-	172	3.383	5.962	9.517
Totali	13.219	1.272	8.582	4.374	5.962	33.409
Në %	39,6%	3,8%	25,7%	13,1%	17,8%	100%

3. Zonat kadastrale

3.1 Zonat kadastrale në bazë të kategorive kryesore - sipërfaqja në km²

Sipërfaqja në km ²	Juglindje	Jugperëndim	Verilindje	Veriperëndim	Totali	Në %
Urbane	16	-	5	4	25	11,8%
Paraurbane	3	6	-	-	10	4,7%
Rurale	5	18	28	29	81	38,6%
Rurale e thellë	1	13	40	40	94	44,9%
Totali	26	38	73	73	210	100%
Në %	12,3%	17,9%	34,8%	35%	100%	

3.2 Zonat kadastrale në bazë të kategorive kryesore - sipërfaqja

Distanca	Juglindje	Jugperëndim	Verilindje	Veriperëndim	Totali	Në %
0-3	16	-	5	4	25	11,8%
3-6	3	6	-	-	10	4,7%
6-9	5	15	25	29	74	35,2%
9-12	4	5	3	-	13	6%
12-40	1	13	40	35	89	42,3%
Totali	30	39	73	68	211	100%
Në %	14,1%	18,7%	34,7%	32,5%	100%	

4. Gjenerimi i mbeturinave

4.1 Raporti i shpërndarjes së mbeturinave në bazë të kategorive kryesore (numri i banorëve x kg në ditë/1000)

Kategoria	Veriperëndim	Verilindje	Juglindje	Jugperëndim	Totali	Në %
Urbane	656	376	3.793	-	4.825	52%
Paraurbane	-	-	168	204	371	4%
Rurale	880	416	365	740	2.402	26%
Rurale e thellë	869	562	71	235	1.737	19%
Totali	2.405	1.355	4.397	1.179	9.335	100%
Në %	25,8%	14,5%	47,1%	12,6%	100%	

4.2 Raporti i shpërndarjes së mbeturinave në bazë të largësive të kilometrave prej qendrës, kategorive kryesore, numrit të banorëve x gjenerimi i mbeturinave në ditë

Kategoria	0-3	3-6	6-9	9-12	12-40	Totali
Urbane	4.825	-	-	-	-	4.825
Paraurbane	-	371	-	-	-	371
Rurale	-	-	2.149	253	-	2.402
Rurale e thellë	-	-	31	617	1.088	1.737
Totali	4.825	371	2.180	871	1.088	9.335
Në %	51,7%	4%	23,4%	9,3%	11,7%	100%

4.3 Shpërndarja e mbeturinave të përlogaritura sipas llojit të mbeturinës

Përbërja	Në %	Veriperëndim	Verilindje	Juglindje	Jugperëndim	Totali
Mbeturinat e kuzhinës	42%	1.010	569	1,847	495	3.921
Letra	13,6%	327	184	598	160	1.270
Të tjera	11,5%	277	156	506	136	1.074
Plastika	10,6%	255	144	466	125	990
Hiri i nxehjes	8,3%	200	112	365	98	775
Gjami/shishet	4,9%	118	66	215	58	457
Bari dhe druri (mbetjet e gjelbra)	2,9%	70	39	128	34	271
Hiri/dheu	2,9%	70	39	128	34	271
Metali	1,3%	31	18	57	15	121
Tekstili	1,2%	29	16	53	14	112
Qeramika dhe guri	0,5%	12	7	22	6	47
Goma dhe lëkura	0,3%	7	4	13	4	28
Totali	100%	2.405	1.355	4.397	1.179	9.335
Në %		25,8%	14,5%	47,1%	12,6%	100%

4.4 Shpërndarja e mbeturinave të përlogaritura sipas llojit të mbeturinës (largësive)

Mbeturinat e kuzhinës	0-3	3-6	6-9	9-12	12-40	Totali
Mbeturinat e kuzhinës	2.026	156	916	366	457	3.921
Letra	656	51	297	118	148	1.270
Të tjera	555	43	251	100	125	1.074
Plastika	511	39	231	92	115	990
Hiri i nxehjes	400	31	181	72	90	775
Gjami/shishet	236	18	107	43	53	457
Bari dhe druri (mbetjet e gjelbra)	140	11	63	25	32	271
Hiri/dheu	140	11	63	25	32	271
Metali	63	5	28	11	14	121
Tekstili	58	4	26	10	13	112
Qeramika dhe guri	24	2	11	4	5	47
Goma dhe lëkura	14	1	7	3	3	28
Totali	4.825	371	2.180	871	1.088	9.335
Në %	51,7%	4%	23,4%	9,3%	11,7%	100%

